



FTA
PARTNER



มาตรการ

ปรับโครงสร้างหนี้

ของกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร
เพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ



จัดทำโดย

ส่วนบริหารกองทุนภาคเกษตร
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

DEBT • DEBT • DE

คำนำ

กองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ จัดตั้งขึ้นตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2547 เพื่อปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร ปฏิรูปผลิตผลทางการเกษตรเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต พัฒนาคุณภาพตลอดจนการแปรรูป การสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้าเกษตรและอาหาร รวมทั้งช่วยเหลือให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนการผลิตจากสินค้าที่ไม่มีศักยภาพสู่สินค้าที่มีศักยภาพซึ่งมีภารกิจในการสนับสนุนสินเชื่อ ปัจจัยการผลิตและเทคโนโลยี ในลักษณะเงินหมุนเวียนหรือเงินจ่ายขาดให้ผู้ที่เสนอโครงการฯ ที่ขอรับการสนับสนุนจากกองทุนฯ ซึ่งเป็นเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบโดยตรงหรือโดยทางอ้อมจากการเปิดเสรีการค้า (Free Trade Area: FTA) โดยกองทุนฯ จะจัดสรรเงินให้โครงการเป็นระยะ ๆ สำหรับดำเนินงาน และมีหน้าที่ในการควบคุมติดตามการชำระเงินคืนกองทุนฯ ตามแผนการชำระคืนของโครงการ นับว่าเป็นภารกิจหนึ่งที่สำคัญเนื่องจากการจัดเก็บได้ครบถ้วน หรือเป็นไปตามแผนการชำระคืนของโครงการนั้น ๆ ทำให้กองทุนฯ มีเสถียรภาพ สามารถนำเงินที่ได้รับคืนไปสนับสนุนเกษตรกรรายอื่นที่ได้รับผลกระทบเช่นกัน ส่งผลต่อความเชื่อมั่นของหน่วยงานรัฐผู้รับผิดชอบโครงการ ซึ่งหากการจัดเก็บเงินยืมของกองทุนฯ ไม่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีหนี้เงินสมทบค้างชำระเป็นจำนวนมาก จะส่งผลกระทบต่อการพัฒนาด้านการอนุมัติเงินสนับสนุนโครงการให้กับเกษตรกรรายอื่น กองทุนฯ จึงได้จัดทำคู่มือมาตรการปรับโครงสร้างหนี้เพื่อติดตามเร่งรัดการชำระเงินคืนกองทุนฯ เพื่อให้เจ้าหน้าที่กองทุนฯ ได้ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง และเป็นมาตรฐานเดียวกัน และมีการแก้ไขเป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่อง

กองทุนฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือฉบับนี้จะเป็นประโยชน์แก่เจ้าหน้าที่กองทุนฯ ผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติงานด้านติดตามเร่งรัดการชำระเงิน และสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อกองทุนฯ ต่อไป

กองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร
เพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

สารบัญ

ส่วนที่		หน้า
1	บทนำ	1
	วัตถุประสงค์	1
	ขอบเขต	2
	นิยามคำศัพท์	2
	หลักการปรับปรุงโครงสร้างหนี้	4
2	การบริหารจัดการหนี้ของกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ	9
	การวิเคราะห์โครงการ และศักยภาพเจ้าของโครงการ	9
	กำหนดกลยุทธ์ในการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระ	9
	ปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนด	10
	ประเมินผล	10
3	กระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ของกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร	11
	ขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ	
	การทำบันทึกคำยินยอมเข้าสู่กระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ของกองทุนฯ	11
	การเจรจาปรับโครงสร้างหนี้	12
	เงื่อนไขในการปรับโครงสร้างหนี้	21
	ปัญหาในการเจรจาปรับโครงสร้างหนี้	22
	ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติ	24
	ประเภทของการปรับโครงสร้างหนี้	24
	- การปรับปรุงหนี้	24
	- การจำหน่ายหนี้สูญ	25

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 กระบวนการทำบันทึกข้อตกลงในการปรับโครงสร้างหนี้	11
ภาพที่ 2 กระบวนการเจรจาปรับโครงสร้างหนี้	15
ภาพที่ 3 กระบวนการพิจารณาปรับโครงสร้างหนี้	16
ภาพที่ 4 กระบวนการปรับปรุงหนี้ให้ส่วนราชการและเกษตรกร/สถาบันเกษตรกร	17
ภาพที่ 5 กระบวนการแก้ไขปัญหาหนี้สินของกองทุนฯ	18
ภาพที่ 6 การดำเนินการหลังการปรับโครงสร้างหนี้กรณีที่ยังมีหนี้ค้างชำระ	20
ภาพที่ 7 การดำเนินการหลังการปรับโครงสร้างหนี้กรณีที่ไม่มีหนี้ค้างชำระกองทุนฯ แต่ยังมีลูกหนี้ ในโครงการที่ต้องนำส่งคืนกองทุนฯ ตามบันทึกข้อตกลงหรือมติที่เกี่ยวข้อง	21

สารบัญภาคผนวก

	หน้า
ภาคผนวก ก	26
ตัวอย่าง รายละเอียดข้อมูลลูกหนี้ที่จะขอปรับโครงสร้างหนี้	
แบบสำรวจและจำแนกหนี้สินเกษตรกรตามโครงการส่งเสริมหรือสงเคราะห์ของรัฐ	
ภาคผนวก ข	39
แบบรายงานความก้าวหน้าการปรับโครงสร้างหนี้กองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรฯ	
แบบรายงานการรับ-จ่ายเงินกองทุนปรับโครงสร้างฯ	

ส่วนที่ 1 บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

กองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ มีพันธกิจในการสนับสนุนเงินทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้าในการปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร ปฏิรูปผลิตผลทางการเกษตร เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต พัฒนาคุณภาพ การแปรรูป การสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้าเกษตรและอาหาร ตลอดจนการปรับเปลี่ยนอาชีพจากการผลิตสินค้าที่ไม่มีศักยภาพไปสู่สินค้าที่มีศักยภาพ โดยให้การสนับสนุนในรูปแบบเงินช่วยเหลือ และเงินหมุนเวียนแก่โครงการต่าง ๆ

เนื่องจากปัจจุบันได้เกิดปัญหาด้านเศรษฐกิจ สังคม และภัยธรรมชาติ โรคระบาดคน สัตว์และพืช ส่งผลต่อความสามารถในการชำระหนี้และวินัยทางการเงินของผู้ดำเนินโครงการ ทำให้เกษตรกรประสบปัญหาหนี้ค้างชำระ ส่งผลกระทบต่อผลการผลการดำเนินงานและสภาพคล่องทางการเงินของโครงการ จึงทำให้บางโครงการไม่สามารถชำระหนี้กองทุนฯ ได้ตามแผน

จากปัญหาหนี้ค้างชำระดังกล่าว ส่งผลให้กองทุนฯ ไม่สามารถจัดเก็บเงินชำระคืนได้ตามแผน และทำให้ขาดสภาพคล่องในการนำเงินมาสนับสนุนผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีการค้ารายใหม่ได้ กองทุนฯ ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการแก้ไขปัญหาหนี้สินของโครงการอย่างเป็นระบบ เพื่อให้เกิดประโยชน์กับผู้ดำเนินโครงการในการฟื้นฟูและสนับสนุนให้เกษตรกรมีศักยภาพในการชำระหนี้ได้มากที่สุด และลดอัตราเพิ่มของหนี้ค้างชำระ สร้างโอกาสให้กองทุนฯ ได้รับเงินคืน

กองทุนฯ ในฐานะที่เป็นหน่วยงานในการปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร ปฏิรูปผลิตผล ผลิตผลทางการเกษตร เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต พัฒนาคุณภาพ ตลอดจนการแปรรูป การสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้าเกษตรและอาหาร และช่วยเหลือให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนจากการผลิตสินค้าที่ไม่มีศักยภาพไปสู่สินค้าที่มีศักยภาพ รวมทั้งประกอบอาชีพอื่นด้วย จึงเห็นความจำเป็นที่จะช่วยเหลือ และแบ่งเบาภาระหนี้สินของเกษตรกร จึงได้จัดทำแผนการปรับโครงสร้างหนี้ เพื่อให้โครงการต่าง ๆ ที่ค้างชำระกองทุนฯ ตลอดจนภาครัฐ และเกษตรกร หรือผู้ที่เกี่ยวข้องเกิดความเข้าใจในการดำเนินงานปรับโครงสร้างหนี้ของกองทุนฯ จึงได้จัดทำคู่มือการปรับโครงสร้างหนี้ขึ้น เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องได้ศึกษา และประกอบการดำเนินการเสนอขอปรับโครงสร้างหนี้กับกองทุนฯ ต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

1.2.1 เพื่อให้กองทุนฯ มีโอกาสได้รับชำระเงินคืนจากโครงการได้อย่างครบถ้วน

1.2.2 เพื่อให้เกษตรกรเจ้าของโครงการได้มีโอกาสพักชำระหนี้ และฟื้นฟูศักยภาพในการดำเนินโครงการเพื่อสร้างรายได้นำไปชำระหนี้ตามกำหนด

1.3 ขอบเขต

คู่มือฉบับนี้ครอบคลุมถึงแนวทางการบริหารจัดการหนี้ ตั้งแต่การปรับโครงสร้างหนี้ กระบวนการบังคับชำระหนี้ จนถึงการจัดจำหน่ายหนี้ของกองทุนฯ

1.4 นิยามศัพท์

1.4.1 กองทุนฯ หมายความว่า กองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ

1.4.2 เงินกองทุนฯ หมายความว่า เงินอุดหนุนจากรัฐบาล เงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี เงินที่มีผู้บริจาค และดอกผลที่เกิดจากเงินหรือทรัพย์สินของกองทุนฯ

1.4.3 หน่วยงานภาครัฐ หมายความว่า หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการ เช่น กระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนภูมิภาค มหาวิทยาลัย รัฐวิสาหกิจที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล

1.4.4 ภาคเอกชน หมายความว่า สถาบัน องค์กร ที่เป็นนิติบุคคล และมีวัตถุประสงค์ดำเนินงานด้านเกษตรกรรมเป็นหลัก

1.4.5 เจ้าของโครงการ หมายความว่า เกษตรกร หน่วยงานของรัฐ หรือภาคเอกชน ที่เสนอโครงการงานหรือกิจกรรมเกี่ยวกับการปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร เพื่อขอรับการสนับสนุนเงินจากกองทุน

1.4.6 ข้อบังคับ หมายความว่า ข้อบังคับคณะกรรมการบริหารกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ ว่าด้วยการเงิน การพัสดุของกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ พ.ศ. 2561

1.4.7 พระราชบัญญัติ หมายความว่า พระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. 2558

1.4.8 เงินจ่ายขาด หมายถึง เงินที่กองทุนฯ สนับสนุนให้โครงการเพื่อเป็นค่าใช้จ่าย ดังต่อไปนี้

- 1) ค่าใช้จ่ายกรณีทดลอง หรือสาธิต หรือนำร่อง
- 2) ค่าใช้จ่ายกรณีจูงใจให้เกิดผลผลิต หรือเปลี่ยนแปลงการผลิต
- 3) ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ สำหรับงานวิจัยต้องเป็นการวิจัยประยุกต์ (Applied Research) หรือการวิจัยด้านการตลาดและต้องไม่เป็นโครงการวิจัยขั้นพื้นฐาน (Basic Research)
- 4) ค่าใช้จ่ายในการถ่ายทอดเทคโนโลยี อาทิ การฝึกอบรม การสัมมนา การศึกษาดูงาน
- 5) ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน หรือค่าบริหารโครงการของหน่วยงานราชการตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการบริหารกองทุนฯ กำหนด หรือตามที่จ่ายจริง แต่ไม่เกินร้อยละ 3 ของงบประมาณโครงการ
- 6) ขดเชยดอกเบี้ยกรณีกู้ยืมจากรัฐบาลของรัฐ ตามที่คณะกรรมการบริหารกองทุนฯ กำหนด
- 7) ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ตามดุลยพินิจของคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ

1.4.9 เงินหมุนเวียน หรือเงินยืม หมายถึง เงินที่กองทุนฯ สนับสนุนให้โครงการเพื่อเป็นค่าใช้จ่าย ดังต่อไปนี้

- 1) ค่าลงทุนต่าง ๆ อาทิ ค่าก่อสร้างโรงเรียนหรือโรงงาน ค่าเครื่องมือ อุปกรณ์ ฯลฯ
- 2) ค่าใช้จ่ายหมุนเวียนในการผลิตและการตลาด

1.4.10 วงเงินให้ยืม กำหนดการชำระคืน และอัตราดอกเบี้ยให้เป็นไปตามมติคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ โดยพิจารณาตามความจำเป็นของแต่ละโครงการจากแผนปฏิบัติงาน แผนการใช้จ่ายเงิน แผนการชำระคืน และผลตอบแทนโครงการ

1.4.11 กรณีใช้แหล่งเงินทุนจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร หรือธนาคารของรัฐ กองทุนฯ จะขดเชยดอกเบี้ยให้ทั้งหมดหรือบางส่วน ตามที่คณะกรรมการบริหารกองทุนฯ กำหนดและให้มีการแต่งตั้งอนุกรรมการหรือคณะทำงานตามความจำเป็น

1.4.12 กรณีใช้เงินกองทุนฯ โดยธนาคารของรัฐบริหารจัดการ ให้จ่ายค่าตอบแทนให้ธนาคารของรัฐ ตามที่เกิดขึ้นจริง หรือตามที่ธนาคารของรัฐกำหนด

1.4.13 สำหรับข้อ 1.4.11 และข้อ 1.4.12 ให้ใช้สำหรับโครงการ ดังต่อไปนี้

1) โครงการที่ไม่สามารถกำกับ ดูแลความเสี่ยงที่เกิดจากผู้เข้าร่วมโครงการ
2) โครงการที่ใช้งบประมาณดำเนินการจำนวนมากเมื่อเปรียบเทียบกับฐานการเงินของกองทุนฯ ในแต่ละปี

1.4.14 หนี้ หมายความว่า หนี้กองทุนอันเกิดจากลูกหนี้โครงการกู้ยืมเงินหมุนเวียน

1.4.15 หนี้ค้างชำระ หมายความว่า หนี้ถึงกำหนดชำระแล้วยังไม่ชำระหรือชำระไม่ครบ

1.4.16 การแจ้งเตือน หมายความว่า การแจ้งเตือนลูกหนี้โครงการให้นำเงินมาชำระหนี้คืนกองทุนฯ

1.4.17 การผิดนัด หมายความว่า การที่ลูกหนี้โครงการไม่ชำระหนี้หรือชำระหนี้ไม่ครบตามกำหนด

1.4.18 ผลการผิดนัด หมายความว่า ผู้ผิดนัดต้องเสียค่าปรับอัตราร้อยละ 3 ต่อปี จนกว่าผู้ผิดนัดชำระจะชำระหนี้จนครบถ้วน

1.4.19 ดอกเบี้ยตามสัญญา หมายความว่า ดอกเบี้ยที่กำหนดไว้ในสัญญา

1.4.20 เบี้ยปรับ หมายความว่า จำนวนเงินที่กำหนดไว้ในสัญญาเมื่อลูกหนี้ผิดนัดต้องชดใช้ตามที่กำหนด

1.4.21 การขอปรับแผนฯ หมายความว่า การขอขยายกำหนดเวลาชำระหนี้ออกไป

1.4.22 การปรับโครงสร้างหนี้ หมายความว่า การทำหนังสือขอผ่อนชำระหนี้โดยเจ้าหนี้เอื้อประโยชน์ในการผ่อน ชำระหนี้เท่าที่ทำได้

1.4.23 การชำระหนี้ หมายความว่า การที่ลูกหนี้ทุนหมุนเวียนนำเงินมาใช้คืนให้แก่กองทุนฯ

1.4.24 การผ่อนชำระหนี้ หมายความว่า การที่ลูกหนี้ชำระหนี้คืนเป็นงวดๆ

1.4.25 การเพิกเฉย หมายความว่า การที่ลูกหนี้ไม่ยอมชำระหนี้

1.4.26 คณะกรรมการบริหารฯ หมายความว่า คณะกรรมการบริหารกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ

1.4.27 คณะอนุกรรมการติดตามฯ หมายความว่า คณะอนุกรรมการติดตามประเมินผลและแก้ไขปัญหาการดำเนินงานโครงการต่างๆ ของกองทุนฯ

1.4.28 คณะกรรมการ กบส. หมายความว่า คณะกรรมการบริหารสินเชื่อเกษตรแห่งชาติ

1.4.29 ลูกหนี้ชั้นดีมาก หมายความว่า ลูกหนี้ที่ไม่มีหนี้เงินกู้ถึงกำหนดค้างชำระต่อกองทุนฯ ในรอบ 3 ปีที่ผ่านมา

1.4.30 ลูกหนี้ชั้นดี หมายความว่า ลูกหนี้ที่ไม่มีหนี้เงินกู้ที่ถึงกำหนดค้างชำระต่อกองทุนฯ ในรอบ 2 ปีที่ผ่านมา

1.4.31 ลูกหนี้ชั้นทั่วไป หมายความว่า ลูกหนี้ที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด

1.5 หลักการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

1.5.1 การดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้ในกิจการทุกขั้นตอน ควรมุ่งให้มีการปรับโครงสร้างกิจการของลูกหนี้มากกว่าปรับโครงสร้างทางการเงินเท่านั้น เพื่อให้ลูกหนี้มีความสามารถในการแข่งขันต่อไป

1.5.2 มุ่งให้ความสำคัญในการฟื้นฟูแก้ไขหนี้ที่มีปัญหาเพื่อให้กลับมามีสถานะเป็นหนี้ที่สามารถชำระหนี้ได้โดยครบถ้วน

1.5.3 การปรับโครงสร้างหนี้ในแต่ละขั้นตอน จะต้องมีการดำเนินการอย่างทันท่วงทีตามแผนการชำระหนี้

1.5.4 หน่วยงานรัฐผู้รับผิดชอบและลูกหนี้จะต้องมีส่วนร่วมและให้ความสำคัญตลอดกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้

1.5.5 การตัดสินใจในการปรับโครงสร้างหนี้ควรกระทำโดยอาศัยข้อมูลเกี่ยวกับลูกหนี้ที่ครบถ้วนและสมบูรณ์ รวมถึงได้ผ่านการตรวจสอบแล้ว เพื่อให้การปรับโครงสร้างหนี้เป็นไปอย่างโปร่งใส และมีความเหมาะสม

1.6 การติดตามเร่งรัดการชำระเงิน

1.6.1 การควบคุมติดตาม และการนำส่งเงินคืนกองทุนฯ อาศัยข้อบังคับคณะกรรมการบริหารกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ ว่าด้วยการเงิน การพัสดุของกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ พ.ศ. 2561 หมวด 2 การเงิน และ ส่วนที่ 6 การควบคุมติดตามและการนำส่งเงินคืนกองทุนฯ กำหนดว่า

1) ให้สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ออกติดตามผลการดำเนินงานในโครงการต่าง ๆ เป็นระยะ ตามความเหมาะสม แล้วรายงานพร้อมความเห็นต่อคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ

2) กรณีหน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการหรือเจ้าของโครงการที่ได้รับจัดสรรเงินจากกองทุนฯ มิได้ดำเนินการตามแผนการดำเนินงานที่กำหนดภายในเวลาสามสิบวันนับตั้งแต่วันที่รับเงินจากกองทุนฯ ให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการหรือเจ้าของโครงการส่งเงินคืนกองทุนฯ ภายในสิบห้าวันนับจากวันที่ได้รับแจ้งจากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ

3) กรณีหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบโครงการ กิจกรรมดำเนินงานไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือดำเนินการไม่สำเร็จ ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนฯ มีคำวินิจฉัยเพื่อการส่งคืนเงินกองทุนฯ

4) ให้หน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบโครงการแต่งตั้งคณะกรรมการ หรือคณะทำงานในหน่วยงานเพื่อกำกับ ดูแลการดำเนินงาน การใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

5) กรณีที่หน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบโครงการไม่สามารถชำระเงินต้นยืมให้แล้วเสร็จตามแผนการชำระคืนหรือตามกำหนดในสัญญาจะต้องเสียค่าปรับในอัตราร้อยละ 3 ต่อปี อีกส่วนหนึ่งต่างหาก

นอกเหนือจากการคิดดอกเบี้ย (ถ้ามี) สำหรับเงินต้นยืมที่ค้างชำระนับแต่วันถัดจากวันที่ถึงกำหนดชำระจนถึงวันที่ได้รับการชำระครบถ้วน เว้นแต่ได้รับการผ่อนผันจากเหตุอันสมควรที่ไม่ต้องชำระเงินยืมและค่าปรับตามมติของคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ

6) เมื่อโครงการ หรือกิจกรรมที่ได้รับอนุมัติสิ้นสุดลง แล้วมีเงินกองทุนฯ คงเหลือให้เจ้าของโครงการที่ได้รับอนุมัติส่งเงินกองทุนฯ พร้อมดอกเบี้ยที่เกิดขึ้นคืนภายในหกสิบวันนับจากวันสิ้นสุดโครงการ

7) ให้นำหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบโครงการ หรือกิจกรรมที่ได้รับอนุมัติ ติดตามและตรวจสอบการดำเนินงานตามโครงการที่ได้รับอนุมัติ และรายงานผลต่อคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ ทุกระยะเวลาสามเดือน จนกว่าโครงการที่ได้รับอนุมัติจะสิ้นสุด รายงานดังกล่าวให้ยื่นต่อสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรอย่างช้าไม่เกินสิบห้าวันนับแต่วันครบกำหนดให้รายงาน

1.6.2 ขั้นตอนการติดตามเร่งรัดการชำระเงินคืน

1) กรณีโครงการปกติ ชำระเงินคืนตามขั้นตอนการติดตามเร่งรัดการชำระเงินคืน

1.1) ต้นปีงบประมาณ กองทุนฯ จัดทำรายชื่อรายโครงการที่ต้องชำระเงินคืน และจัดทำแผนการติดตามเร่งรัดการชำระเงินคืน โดยมีการติดตามอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ

1.2) ก่อนครบกำหนดชำระเงินตามแผนชำระเงิน 60 วัน และมีหนังสือแจ้งเตือนหน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบโครงการ และโครงการให้ส่งชำระหนี้ตามกำหนด ซึ่งเป็นการแจ้งเตือน ครั้งที่ 1

1.3) ก่อนครบกำหนดชำระเงินตามแผนชำระเงิน 30 วัน จะมีหนังสือแจ้งเตือนหน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบโครงการ และโครงการให้ส่งชำระหนี้ตามกำหนด ซึ่งเป็นการแจ้งเตือน ครั้งที่ 2

1.4) เมื่อกองทุนฯ แจ้งเตือนก่อนครบกำหนดครบ 2 ครั้งแล้ว หากโครงการไม่สามารถส่งชำระหนี้ให้กองทุนฯ ออกติดตามผลการดำเนินงานโครงการทันที เพื่อให้ทราบข้อมูล และเหตุผลที่ไม่ชำระหนี้ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการประเมินความสามารถในการชำระหนี้ สถานการณ์ในการเร่งรัด โดยหากสาเหตุที่โครงการไม่สามารถชำระหนี้ได้เนื่องจากสาเหตุอันควรผ่อนผัน หน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบโครงการ และโครงการมีสิทธิที่ยื่นขอผ่อนผัน หรือปรับแผนการชำระหนี้ต่อกองทุนฯ ได้ โดยเสนอต่อคณะกรรมการติดตามประเมินผลและแก้ไขปัญหากองทุนฯ

1.5) เมื่อหนี้ที่โครงการยืมใกล้จะครบกำหนดชำระหรือครบกำหนดชำระแล้ว หากโครงการไม่สามารถส่งชำระหนี้ทั้งหมดหรือบางส่วนต้องติดตาม เร่งรัดให้โครงการส่งเงินต้นคืนเพื่อไม่ให้มีค่าปรับหรือดอกเบี้ยค้าง

1.6) การตรวจสอบการติดตามการเร่งรัดการชำระเงินคืน กองทุนฯ รายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการติดตามประเมินผลและแก้ไขปัญหากองทุนฯ

2) กรณีโครงการไม่ชำระคืนเงินยืมปลอดดอกเบี้ยภายในกำหนดเวลา

2.1) เมื่อออกหนังสือแจ้งเตือนหน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบโครงการ และโครงการให้ส่งชำระหนี้ตามกำหนด กรณีที่หน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบโครงการ และโครงการมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการไม่ชำระหนี้ และไม่ได้ทำหนังสือขอปรับแผนการชำระเงิน ไม่สามารถชำระเงินต้นยืมให้แล้วเสร็จ

ตามแผนการชำระคืนหรือตามกำหนดในสัญญา ไม่ว่าจะด้วยเหตุสุดวิสัยหรือมีเหตุจำเป็น ทำให้ค้างชำระ 1 งวด กองทุนฯ ต้องติดตามผลการใช้เงินของโครงการว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่ตรวจสอบสถานะของโครงการ และตรวจสอบข้อมูลโครงการที่ค้างชำระ

2.2) เมื่อโครงการค้างชำระ 1 งวด นับตั้งแต่วันที่กำหนดชำระเงินตามแผนชำระเงิน โดยไม่ได้รับการผ่อนผันหรือยุติโครงการ กองทุนฯ ต้องออกหนังสือทวงถามหนี้แจ้งให้หน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบโครงการ และโครงการรับทราบจำนวนหนี้ ค่าปรับในอัตราร้อยละ 3 ต่อปี อีกส่วนหนึ่งต่างหาก นอกเหนือจากการคิดดอกเบี้ย (ถ้ามี) สำหรับเงินต้นยืมที่ค้างชำระนับแต่วันถัดจากวันที่ถึงกำหนดชำระจนถึงวันที่ได้รับการชำระครบถ้วน โดยถือว่าการทวงถามหนี้ ครั้งที่ 1 และส่งหนังสือทวงถามหนี้ให้หน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบโครงการ และโครงการรับทราบ เป็นประจำทุกเดือน จนกว่าโครงการจะชำระเงินคืน เว้นแต่ได้รับการผ่อนผันจากเหตุอันสมควรที่ไม่ต้องชำระเงินยืมและค่าปรับตามมติของคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ ตามความเหมาะสม แล้วรายงานพร้อมความเห็นต่อคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ

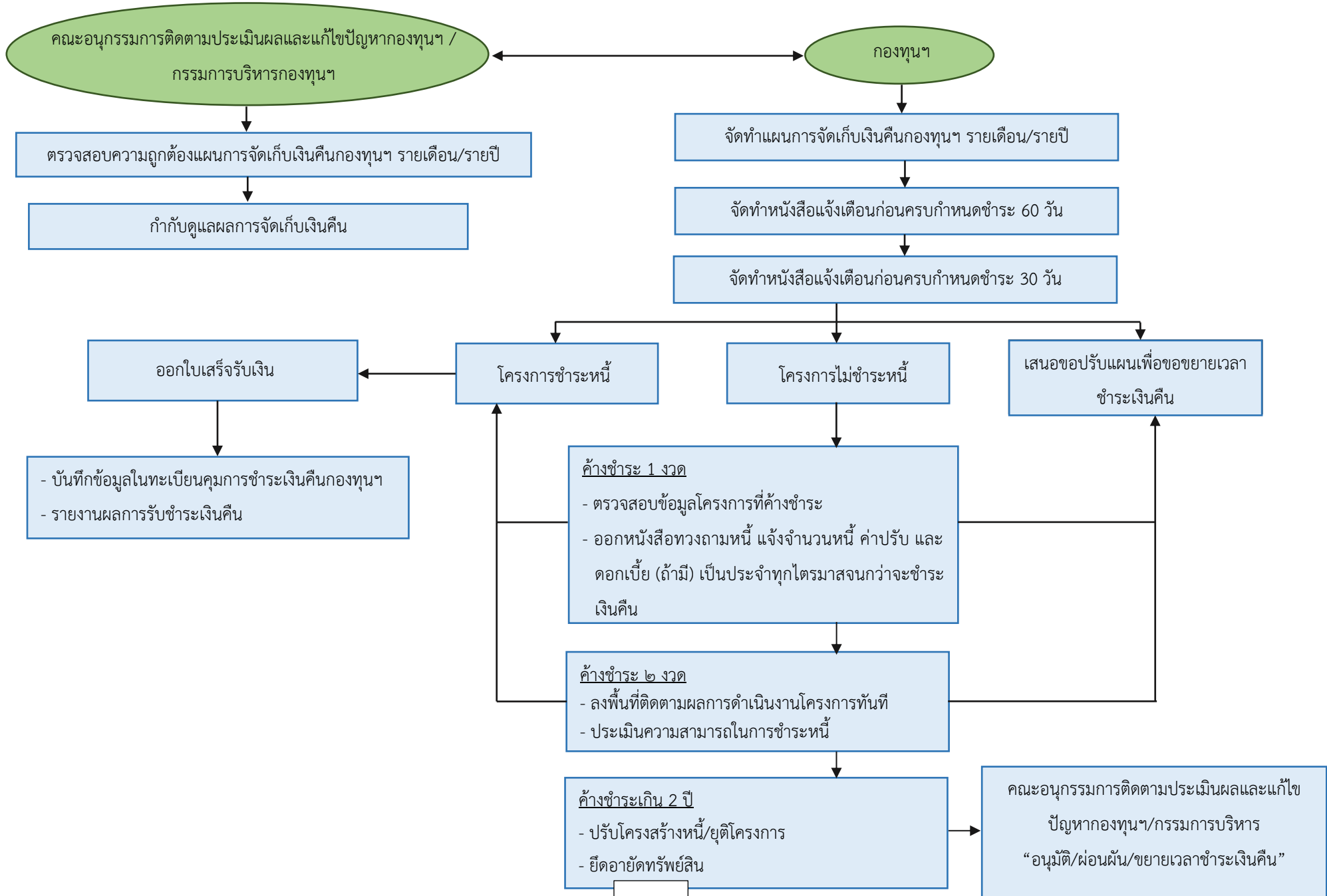
2.3) เมื่อได้มีหนังสือทวงถามให้ชำระหนี้แล้ว แต่หน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบโครงการ และโครงการไม่มาติดต่อ หรือไม่มาชำระหนี้ และค้างชำระหนี้ 2 งวดขึ้นไป ให้กองทุนฯ ลงพื้นที่ติดตามผลการดำเนินงานโครงการทันที เพื่อให้ทราบข้อมูล และเหตุผลที่ไม่ชำระหนี้ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการประเมินความสามารถในการชำระหนี้ สถานการณ์ในการเร่งรัด และการปรับแผนการชำระเงินคืน และรายงานต่อคณะกรรมการติดตามประเมินผลและแก้ไขปัญหากองทุนฯ

2.4) คณะกรรมการติดตามประเมินผลและแก้ไขปัญหากองทุนฯ พิจารณา และเจรจากับโครงการ และให้แยกประเภทโครงการค้างชำระตามระยะเวลาค้างชำระพร้อมเหตุผล ออกเป็น 2 กรณี กรณีที่ 1 หากเป็นโครงการที่ไม่สามารถชำระเงินคืนได้ เนื่องจาก การดำเนินการตามโครงการที่ขอรับการสนับสนุนแล้วไม่ประสบผลสำเร็จ หรือกรณีการดำเนินงานประสพภัยต่าง ๆ ตามธรรมชาติ หรือประสบปัญหาทางเศรษฐกิจ เห็นควรให้มีการปรับแผนการชำระคืนเงินยืม พร้อมดอกเบี้ย (ถ้ามี) กรณีที่ 2 หากโครงการเพิกเฉย ไม่ยอมชำระหนี้ และค้างชำระหนี้ 2 ปี ควรตรวจสอบสถานะของโครงการ จากหน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบโครงการ หากมีสถานะเลิก ให้เสนอเข้าที่ประชุมคณะกรรมการติดตามประเมินผลและแก้ไขปัญหากองทุนฯ เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ และเพื่อเห็นชอบให้ยุติโครงการพร้อมติดตามผลการตรวจสอบทรัพย์สิน เพื่อดำเนินการยึดอายัดทรัพย์สิน ที่พอจะชำระเงินให้ดำเนินการเรียกชำระหนี้ให้เสร็จสิ้นไป หรือดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องต่อไป

2.5) เมื่อได้ดำเนินการติดตามขั้นตอนการติดตามเร่งรัดการชำระเงินคืนของโครงการครบถ้วนแล้ว ให้กองทุนฯ รายงานสรุปการค้างชำระของโครงการ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบข้อมูลการดำเนินการติดตามเร่งรัดการชำระเงินคืน เช่น มีการติดตามการชำระเงินคืนเรียบร้อยแล้ว และมีการบันทึกขั้นตอนการติดตามเร่งรัดการชำระเงินคืนครบถ้วนหรือไม่ หากพบว่าขั้นตอนไม่มีการเปลี่ยนแปลงให้ดำเนินการติดตามเร่งรัดตามขั้นตอนต่อไปอย่างต่อเนื่อง และเร่งบันทึกเปลี่ยนแปลงขั้นตอนการติดตามให้ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน รวมถึงให้มีการบันทึกเปลี่ยนเงินต้นปลอดดอกเบี้ย แบบมีค่าปรับ หรือ ดอกเบี้ย (ถ้ามี)

ทั้งนี้ควรมีการวางแผนการติดตามเร่งรัดการชำระเงินคืน ตามลำดับความสำคัญของโครงการค้างชำระ
ในกลุ่มต่าง ๆ และติดตามอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการติดตามเร่งรัดการชำระเงินคืน

แผนผังแสดงขั้นตอนการติดตามเร่งรัดการชำระเงินคืนกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถแข่งขันของประเทศ



ส่วนที่ 2 การบริหารจัดการหนี้ของกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ

เมื่อโครงการได้รับเงินยืมจากกองทุนฯ ได้ปฏิบัติตามข้อบังคับคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ ว่าด้วยการเงิน การพัสดุของกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ พ.ศ. 2561 ส่วนที่ 6 การควบคุมติดตาม และการนำส่งเงินคืนกองทุน ข้อ 34 กรณีที่หน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบโครงการไม่สามารถชำระต้นเงินยืมให้แล้วเสร็จตามแผนการชำระคืนหรือตามกำหนดในสัญญาจะต้องเสียค่าปรับในอัตราร้อยละ 3 ต่อปี อีกส่วนหนึ่งต่างหากนอกเหนือจากการคิดดอกเบี้ย (ถ้ามี) สำหรับต้นเงินยืมที่ค้างชำระนับแต่วันถัดจากวันที่ถึงกำหนดชำระจนถึงวันที่ได้รับการชำระครบถ้วน เว้นแต่ได้รับการผ่อนผันจากเหตุอันสมควรที่ไม่ต้องชำระเงินยืมและค่าปรับตามมติของคณะกรรมการบริหารกองทุน โดยกองทุนฯ มีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

ข้อมูลที่กองทุนฯ ควรนำมาใช้ในการวิเคราะห์ลูกหนี้ค้างชำระแต่ละโครงการนั้นจะต้องรู้สถานการณ์สภาพปัญหาที่แท้จริงของโครงการ สาเหตุปัญหาที่ทำให้เจ้าของโครงการไม่สามารถชำระหนี้ได้ ดังนั้นกระบวนการวิเคราะห์สภาพปัญหาลูกหนี้ ควรดำเนินการ ดังนี้

- 1) การวิเคราะห์โครงการและศักยภาพเจ้าของโครงการ
- 2) กำหนดกลยุทธ์ในการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระ
- 3) ปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนด
- 4) ติดตามประเมินผล

2.1 การวิเคราะห์โครงการและศักยภาพเจ้าของโครงการ มีองค์ประกอบในการวิเคราะห์ ดังนี้

2.1.1 วิเคราะห์ ศักยภาพเจ้าของโครงการ คือ เป็นการวัดความสามารถและความตั้งใจในการชำระหนี้ของผู้ดำเนินโครงการโดยการวิเคราะห์ฐานะทางการเงินของโครงการ ได้แก่ วิเคราะห์ รายได้ รายจ่าย ภาระหนี้สิน และประวัติการชำระหนี้

2.1.2 วิเคราะห์ถึงความผิดปกติของโครงการที่ไม่ประสบผลสำเร็จ ได้แก่

- 1) โครงการที่ถึงกำหนดชำระคืนเงินยืมแล้ว แต่เจ้าของโครงการมีเงินค้างชำระเนื่องจากโครงการไม่ประสบผลสำเร็จ สมาชิกไม่ส่งเงินชำระหนี้ เกิดการทุจริตในองค์กร การใช้เงินผิดวัตถุประสงค์
- 2) โครงการยังไม่ถึงกำหนดชำระคืนเงินยืม แต่มีปัจจัยบ่งชี้ว่า โครงการเกิดเหตุสุดวิสัยหรือภัยพิบัติอย่างร้ายแรง สภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจ มีผลทำให้การดำเนินงานตามโครงการประสบปัญหา
- 3) วิเคราะห์และประเมินหลักประกันและทรัพย์สินของเจ้าของโครงการ โดยวิเคราะห์ว่าหลักประกันคุ้มกับมูลหนี้หรือไม่

2.2 กำหนดกลยุทธ์ในการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระ

2.2.1 การรับสภาพหนี้

การรับสภาพหนี้เป็นการบริหารจัดการหนี้ค้างชำระอย่างหนึ่ง ทำให้เกิดความมั่นใจว่า หนี้ค้างชำระดังกล่าวไม่ขาดอายุความและไม่เป็นหนี้สูญ รายละเอียดดังนี้

1) จำนวนเงินที่ขอรับสภาพหนี้จำเป็นต้องเต็มจำนวนเท่ากับหนี้ค้างชำระทั้งหมด (ได้แก่ เงินต้น + ดอกเบี้ยตามสัญญา + ค่าปรับจากการผิดนัดชำระหนี้)

2) การรับสภาพหนี้ต้องมีกำหนดเวลาให้เจ้าของโครงการผ่อนชำระหนี้ จำนวนเงินที่ชำระหนี้ในแต่ละงวดอย่างชัดเจน และต้องมีข้อความว่า “หากมีการผิดนัดงวดใดงวดหนึ่งถือว่าการผิดนัดทั้งหมด”

3) เจ้าของโครงการ และหน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการ ต้องดำเนินการจัดทำบันทึกข้อตกลงในการยอมรับสภาพหนี้

2.2.2 การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ต้องเป็นโครงการที่มีลักษณะ ดังนี้

1) มีหนี้ที่เป็นภาระหนักหรือมีเหตุสุดวิสัย หรือ เหตุความจำเป็น เช่น สาเหตุจากภัยธรรมชาติ ภัยพิบัติ หรือภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจ หรือสาเหตุอื่น ๆ ที่คณะกรรมการบริหารกองทุนฯ เห็นสมควร

2) ยังดำเนินธุรกิจหรือโครงการได้ปกติ และมีแผนปรับปรุงฟื้นฟูการดำเนินธุรกิจหรือโครงการที่ชัดเจน

3) ธุรกิจหรือโครงการที่ดำเนินการอยู่ แต่มีปรับปรุงฟื้นฟูการดำเนินธุรกิจหรือโครงการที่ชัดเจน และมีความเป็นไปได้

4) สมครใจและยินยอมปฏิบัติตามเงื่อนไขเกี่ยวกับการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

5) ไม่เป็นโครงการที่ใช้เงินผิดวัตถุประสงค์ หรือทุจริต

2.2.3 การดำเนินคดีกับเจ้าของโครงการ และหน่วยงานรัฐผู้รับผิดชอบเพิกเฉย ไม่ยอมชำระหนี้

การดำเนินคดีเป็นการบริหารจัดการหนี้ค้างชำระที่ต้องกระทำกับลูกหนี้ที่มีเจตนาเพิกเฉยไม่ยอมชำระหนี้ แม้ว่าบางคดีการฟ้องร้องลูกหนี้อาจจะไม่ได้มาซึ่งเงินที่ลูกหนี้ค้างชำระเลย แต่โดยกระบวนการติดตามในขั้นตอนของการดำเนินคดีนั้นต้องดำเนินการ เนื่องจากเงินที่ลูกหนี้เอาไปแล้วไม่คืน คือ เงินราชการ ซึ่งเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบมีหน้าที่ต้องติดตามจนถึงที่สุด ไม่ว่าจะคดีนั้นจะเป็นคดีแพ่งหรือคดีอาญาก็ตาม

2.3 ปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนด

แนวทางและวิธีการบริหารจัดการหนี้ของแต่ละโครงการอาจมีความแตกต่างกันในหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติ แต่องค์ประกอบสำคัญในการบริหารจัดการหนี้จะมีลักษณะคล้ายคลึงกัน

การติดตามผลการชำระเงินคืน โดยกองทุนฯ ดำเนินการตรวจสอบติดตามผลการชำระเงินคืนของลูกหนี้ ว่ามีการชำระเงินตรงเวลาเป็นไปตามแผนกำหนดการชำระเงินหรือไม่ ดำเนินการแจ้งเตือนการชำระหนี้ หากมีเหตุหรือทราบว่าคุณหนีจะไม่สามารถส่งชำระเงินคืนได้ ให้หาแนวทางแก้ไข เพื่อไม่ให้ลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้ โดยการร่วมกันวิเคราะห์หาสาเหตุ และให้คำแนะนำ

ในกรณีที่ลูกหนี้มีเหตุสุดวิสัยหรือความจำเป็น อันมิเกิดจากเหตุทุจริตซึ่งทำให้ลูกหนี้ไม่สามารถชำระเงินคืนเมื่อถึงกำหนด ให้ลูกหนี้เข้ากระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ของกองทุนฯ ต่อไป

2.4 ประเมินผล

2.4.1 ให้กองทุนฯ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายประเมินผลการชำระเงินคืนของโครงการอย่างน้อย ปีละ 1 ครั้ง

2.4.2 กองทุนฯ รวบรวมผลการติดตามประเมินผลทั้งหมดรายงานคณะอนุกรรมการติดตามประเมินผลและแก้ไขปัญหาการดำเนินงานโครงการต่างๆ ของกองทุนฯ และคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ เป็นประจำทุกปี

ส่วนที่ 3 กระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ของกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ

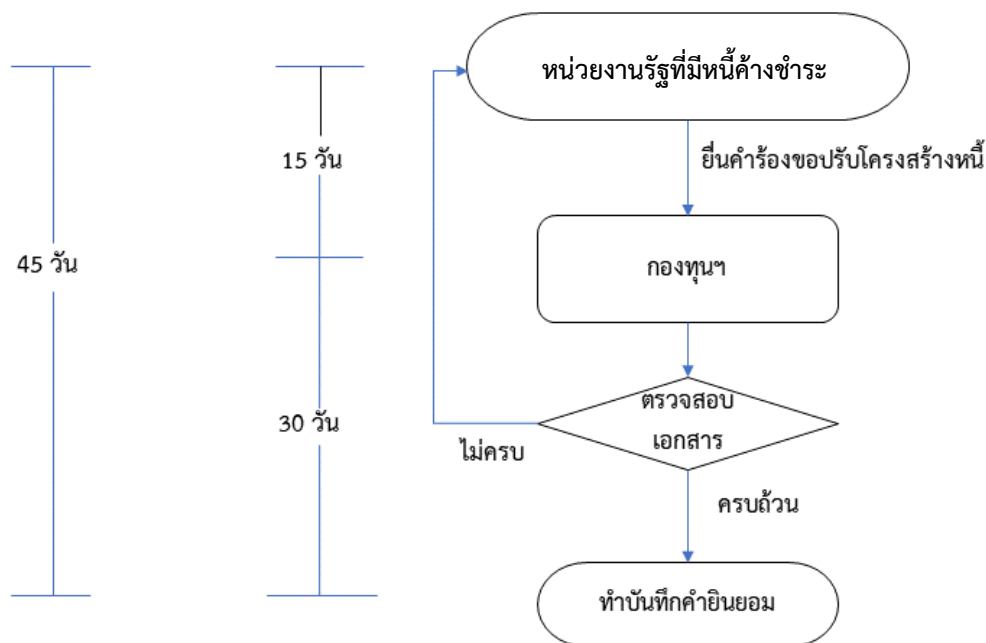
เมื่อเจ้าของโครงการได้จัดทำบันทึกข้อตกลงในการยอมรับสภาพหนี้ และเข้าสู่กระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ ต้องปฏิบัติตามกระบวนการ ดังนี้

3.1 การทำบันทึกคำยินยอมเข้าสู่กระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ของกองทุนฯ

3.1.1 กองทุนฯ (เจ้าหนี้) เชิญเจ้าของโครงการ และหน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบโครงการที่เป็นลูกหนี้ร่วมประชุมเพื่อชี้แจงทำความเข้าใจการดำเนินงานการปรับโครงสร้างหนี้ พร้อมให้หน่วยงานยื่นคำเสนอขอเข้าร่วมโครงการปรับโครงสร้างหนี้ของกองทุนฯ

3.1.2 หน่วยงานที่ยื่นเข้าร่วมโครงการปรับโครงสร้างหนี้ ยื่นคำร้องขอปรับโครงสร้างหนี้กับกองทุนฯ เพื่อขอจัดทำบันทึกคำยินยอมเข้าสู่กระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ไว้กับกองทุนฯ ภายใน 15 วัน นับจากวันที่ได้รับแจ้งจากกองทุนฯ

3.1.3 กองทุนฯ ตรวจสอบความถูกต้องของคำร้องขอปรับโครงสร้างหนี้ของหน่วยงานภาครัฐ (ลูกหนี้) พร้อมนำเสนอต่อคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ และดำเนินการลงนามร่วมกับหัวหน้าหน่วยงานภาครัฐที่ขอปรับโครงสร้างหนี้ ภายใน 30 วัน นับจากวันที่หน่วยงานภาครัฐยื่นคำร้องขอปรับโครงสร้างหนี้



ภาพที่ 1 กระบวนการทำบันทึกข้อตกลงในการปรับโครงสร้างหนี้

3.2 การเจรจาการปรับโครงสร้างหนี้

เมื่อหน่วยงาน (ลูกหนี้) ได้จัดทำบันทึกข้อตกลงในการปรับโครงสร้างหนี้แล้ว ลูกหนี้จะต้องดำเนินการจัดทำข้อมูลในการเจรจาปรับโครงสร้างหนี้กับเจ้าหนี้ โดยมีขั้นตอนการจัดทำข้อมูล ดังนี้

3.2.1 การสำรวจสภาพหนี้

1) หน่วยงานที่เป็นลูกหนี้ ต้องจัดตั้งคณะทำงาน (ภายใน 15 วัน) นับจากวันที่ทำบันทึกคำยินยอมเข้าสู่กระบวนการการปรับโครงสร้างหนี้ของกองทุนฯ เพื่อจัดทำข้อมูลลูกหนี้ และเจรจาการปรับโครงสร้างหนี้กับเจ้าของโครงการ ตลอดจนการจัดทำรายละเอียดการขอปรับโครงสร้างหนี้กับกองทุนฯ

2) กองทุนฯ พิจารณาโครงการที่จะขอปรับโครงสร้างหนี้กับกองทุนฯ โดย ลูกหนี้ต้องแสดงเหตุผลและข้อมูลให้เชื่อได้ว่าเจ้าของโครงการได้ให้ความร่วมมือในการดำเนินโครงการ และโครงการไม่ประสบผลสำเร็จซึ่งมิใช่ความผิดของเจ้าของโครงการ เช่น

- มีการสำรวจ ประเมินผล การวิเคราะห์โครงการ แสดงว่ากิจกรรมที่ดำเนินการตามแผนปฏิบัติงานมีข้อบกพร่องอันเนื่องมาจากความไม่เหมาะสมด้านเทคนิควิชาการ ด้านบริหารหรือการจัดการ ด้านการตลาด หรือด้านการเงิน

- มีเหตุสุดวิสัยหรือภัยพิบัติต่างๆ นอกเหนือความคาดหมายและการควบคุมเป็นเหตุให้การดำเนินงานตามโครงการไม่ประสบผลสำเร็จหรือให้ผลตอบแทนไม่คุ้มทุน เช่น ฝนแล้ง อุทกภัย วัตภัย โรคและศัตรูพืชหรือสัตว์รบกวน ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำผิดปกติเป็นเวลานาน เป็นต้น

3) หน่วยงานที่เป็นลูกหนี้ ทำการวิเคราะห์ความเหมาะสมในการขอปรับโครงสร้างหนี้ของเจ้าของโครงการ พร้อมทั้งชี้แจงและเจรจาทำความเข้าใจกับเจ้าของโครงการ ที่มีหนี้ค้างชำระในโครงการที่ใช้จ่ายเงินจากกองทุนฯ เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาสภาพหนี้ค้างชำระ (ภายใน 1 เดือน นับจากวันที่ทำบันทึกคำยินยอม) การวิเคราะห์ความเหมาะสมของเจ้าของโครงการ หน่วยงานต้องดำเนินการจัดทำข้อมูลสภาพหนี้ของเจ้าของโครงการตามสภาพปัญหาโดยต้องจัดเตรียมข้อมูลให้เรียบร้อยภายใน 3 เดือน นับจากวันที่ทำบันทึกคำยินยอม) ซึ่งประกอบด้วยรายละเอียด ดังนี้

3.1) ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับโครงการ (กรณีเจ้าของโครงการเป็นนิติบุคคล)

- วันที่จดทะเบียนจัดตั้งเป็นนิติบุคคล
- หลักฐานแสดงกรรมสิทธิ์ทางกฎหมายในสินทรัพย์ที่สำคัญทั้งหลาย
- คณะกรรมการบริหารองค์กร
- สรุปนโยบาย มาตรฐาน และวิธีการบริหารงานขององค์กร (ถ้ามี)
- สรุปการบริหารระบบข้อมูล (ถ้ามี)
- สรุปนโยบาย มาตรฐาน และวิธีการทางบัญชี (ถ้ามี)
- การดำเนินการทั้งหลายที่มีความสัมพันธ์ หรือสัญญาที่ก่อให้เกิดรายได้ที่เพิ่มขึ้น
- ค่าตอบแทนและสัญญากับผู้ถือหุ้นและกรรมการ

3.2) ข้อมูลฐานะทางการเงินขององค์กร

- ข้อมูลเกี่ยวกับหนี้สินทั้งหมด (รวมทั้งภาระผูกพันและรายการนอกบัญชีต่าง ๆ)
- สิทธิเรียกร้องทางกฎหมายหรือสิทธิเรียกร้องทางกฎหมายที่อาจเกิดขึ้น
- บัญชีรายการทรัพย์สินต่าง ๆ ทั้งที่จับต้องได้และจับต้องไม่ได้ (ทั้งในปัจจุบันและระยะยาว)
- ทะเบียนสินทรัพย์ที่มีอยู่ในปัจจุบันทั้งหมด
- ผลการประเมินราคาสินทรัพย์ โดยผู้ประเมินราคาสินทรัพย์ภายในหรือผู้ประเมิน

ราคาสินทรัพย์อิสระครั้งล่าสุด

- รายงานบัญชีเงินได้ค้างรับที่ระบุระยะเวลาค้าง
- รายได้และรายจ่ายขององค์กร

3.3) ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการตามโครงการ

3.3.1) รายละเอียดเกี่ยวกับเงินยืม

- จำนวนวงเงินยืมที่ได้รับจากโครงการ
- วัน เวลา ที่ได้รับเงินยืม
- จำนวนเงินยืมที่เบิกจ่าย และอัตราดอกเบี้ย (ถ้ามี)
- วันครบกำหนดชำระเงินยืมตามแผนการชำระคืน
- จำนวนเงินค้างชำระ

3.3.2) รายละเอียดของหลักประกัน และข้อสัญญาต่าง ๆ

3.3.3) รายละเอียดการใช้จ่ายเงินยืม (ผลการดำเนินงานตามโครงการจากแผนปฏิบัติงาน

และแผนการใช้จ่ายเงิน)

3.3.4) สาเหตุ ปัญหาและอุปสรรคที่ไม่สามารถส่งชำระเงินยืมได้

3.4) แผนดำเนินธุรกิจ

3.4.1) ผลการวิเคราะห์สถานการณ์การตลาด

3.4.2) รายละเอียดเกี่ยวกับแผนการดำเนินธุรกิจ

3.4.3) ผลการวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันของลูกหนี้ในธุรกิจ

3.4.4) ผลการดำเนินการที่ผ่านมาและฐานะทางการเงินในปัจจุบัน

3.4.5) ประเมินการรายได้

- ประเมินการทางการค้า (กระแสเงินสด กำไร/ขาดทุน และงบดุล) รายเดือนระหว่างระยะเวลา 12 เดือนจากปัจจุบัน และประเมินการทางการค้ารายปีระหว่างระยะเวลา 3 ปี จากปัจจุบัน

- การวิเคราะห์ความอ่อนไหวของข้อสันนิษฐานหลัก
- การบ่งชี้จำนวนต้นทุนดำเนินการที่จำเป็นในอนาคต
- แผนการลดต้นทุนและการเพิ่มรายได้
- แผนการวิเคราะห์ความเสี่ยงในทุกมิติที่อาจส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินโครงการ
- แผนการจำหน่ายสินทรัพย์ที่ไม่มีความสำคัญทางธุรกิจและจำนวนเงิน

ที่คาดว่าจะได้รับ

3.2.2 การจำแนกกลุ่มเจ้าของโครงการที่หน่วยงานลูกหนี้รับผิดชอบ

เมื่อกองทุนฯ ได้วิเคราะห์ความเหมาะสมของหนี้จากเจ้าของโครงการแล้ว จึงจำแนกเจ้าของโครงการออกเป็นกลุ่ม จำนวน 7 กลุ่ม เพื่อดำเนินการในกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ (ภายใน 3 เดือน นับจากวันที่ทำบันทึกข้อตกลง) ดังนี้

กลุ่ม A+ คือ กลุ่มเจ้าของโครงการที่ยังคงทำกิจกรรมและไม่มีปัญหาในการทำกิจกรรม

กลุ่ม A คือ กลุ่มเจ้าของโครงการที่ยังคงทำกิจกรรม และมีปัญหาในการทำกิจกรรม แต่สามารถปรับโครงสร้างหนี้ได้

กลุ่ม B คือ กลุ่มเจ้าของโครงการที่เปลี่ยนไปทำกิจกรรมอื่นแล้วมีรายได้เพียงพอชำระหนี้

กลุ่ม C คือ กลุ่มเจ้าของโครงการที่ยังคงทำกิจกรรมแต่มีปัญหาในการทำกิจกรรม และไม่สามารถปรับโครงสร้างหนี้ได้

กลุ่ม D คือ กลุ่มเจ้าของโครงการที่เลิกทำกิจกรรมแล้ว เนื่องจากกิจกรรมไม่เหมาะสม

กลุ่ม E คือ กลุ่มเจ้าของโครงการที่เปลี่ยนไปทำกิจกรรมอื่น แล้วมีรายได้ไม่เพียงพอชำระหนี้

กลุ่ม F คือ กลุ่มเจ้าของโครงการที่ยกเลิกทำกิจกรรมแล้ว เนื่องจากความบกพร่องของกลุ่มเอง

3.2.3 การยื่นคำร้องขอปรับโครงสร้างหนี้

กองทุนฯ จัดทำข้อมูลเจ้าของโครงการที่ค้างชำระหนี้ที่หน่วยงานรัฐรับผิดชอบพร้อมกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาเสนอคณะกรรมการติดตามประเมินผลและแก้ไขปัญหาการดำเนินงานโครงการต่างๆ ของกองทุนฯ พิจารณา โดยจะต้องมีข้อมูลรายละเอียดประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการฯ ที่จำเป็น (ภายใน 4 เดือน นับจากวันที่ได้ลงนามในบันทึกข้อตกลง) ดังนี้

1) จำนวนเงินค้างชำระทั้งหมด (เงินต้น, ดอกเบี้ย และค่าเบี้ยปรับ)

2) ผลการดำเนินงานโครงการ ปัญหาและอุปสรรค

3) รายละเอียดของเจ้าของโครงการที่หน่วยงานลูกหนี้รับผิดชอบ แบ่งออกเป็นกลุ่มต่าง ๆ

จำนวน 7 กลุ่ม

4) สาเหตุที่หนี้มีปัญหาและเหตุผลที่จ่ายชำระคืนเงินล่าช้ากว่ากำหนด

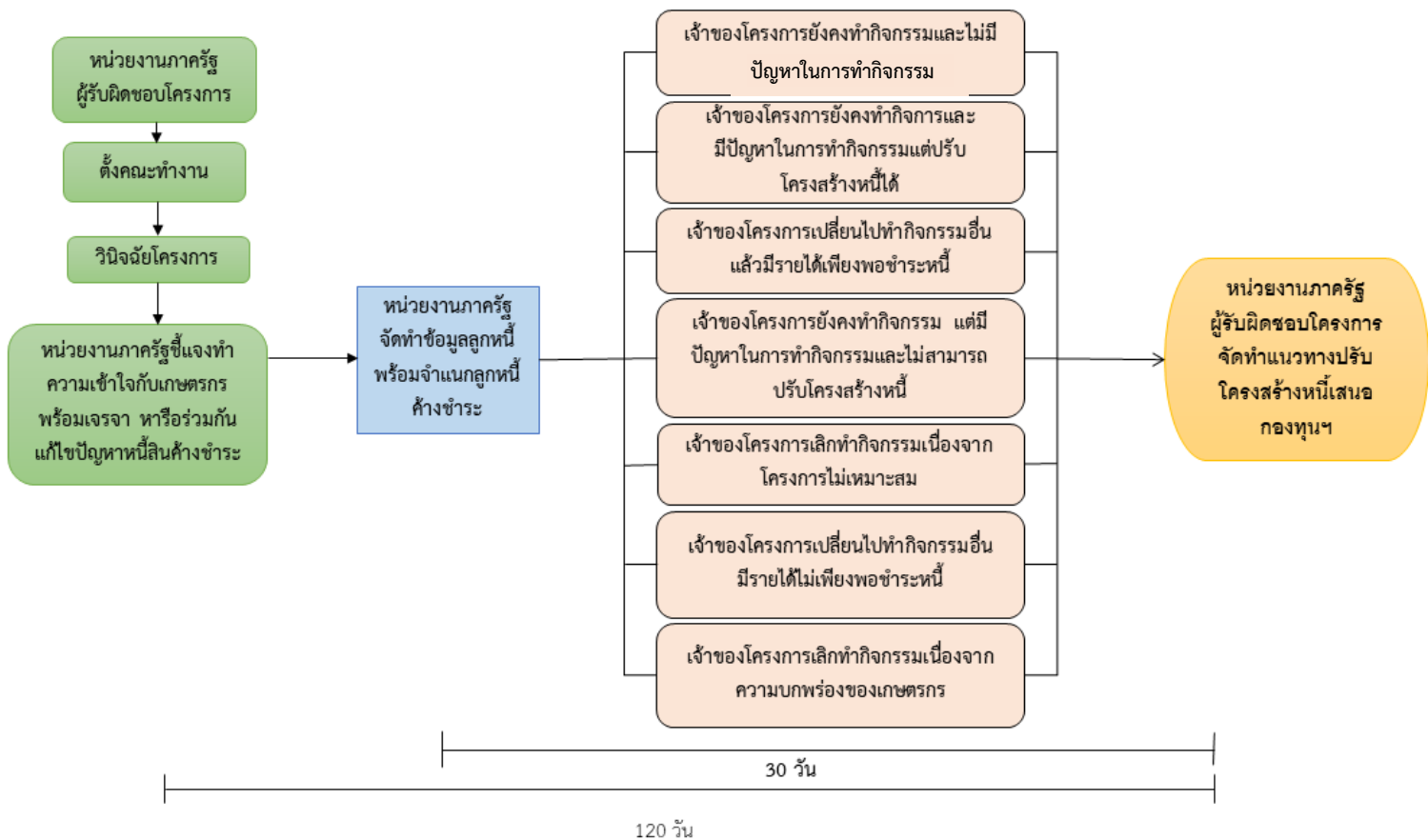
5) ความรุนแรงของปัญหา และความเสียหายทางการเงินของโครงการที่หน่วยงานลูกหนี้รับผิดชอบ โดยพิจารณาจากงบการเงิน งบกระแสเงินสด และประมาณการทางการเงิน รวมทั้งการประเมินสถานการณ์ทางการตลาด ตลอดจนสภาพแวดล้อมที่จำเป็น และเกี่ยวข้องกับฐานะของโครงการ และการดำเนินงานของโครงการที่หน่วยงานลูกหนี้รับผิดชอบประกอบการพิจารณา

6) คาดการณ์การรับชำระหนี้ คืนเต็มจำนวนทั้งเงินต้นและดอกเบี้ยปรับในกรณีที่มีการปรับโครงสร้างหนี้ และกรณีที่ไม่มีการปรับโครงสร้างหนี้

7) แผนการเพิ่มรายได้ (แผนการปรับปรุงธุรกิจหรือโครงการ)

8) ประมาณการกระแสเงินสด โดยตั้งอยู่บนแนวความคิดหรือสมมติฐานที่สมเหตุสมผลและความเป็นไปได้ และไม่ควรมีการกระแสเงินสดที่ยังไม่มีความแน่นอนว่าจะได้รับมารวมโดยเป็นการคำนวณมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสด

9) แผนแสดงการชำระหนี้คืนหลังการปรับปรุงเงื่อนไขการชำระหนี้ที่สอดคล้องกับความสามารถชำระหนี้ของโครงการที่หน่วยงานลูกหนี้รับผิดชอบ



ภาพที่ 2 กระบวนการเจรจาปรับโครงสร้างหนี้

3.2.4 การปรับโครงสร้างหนี้

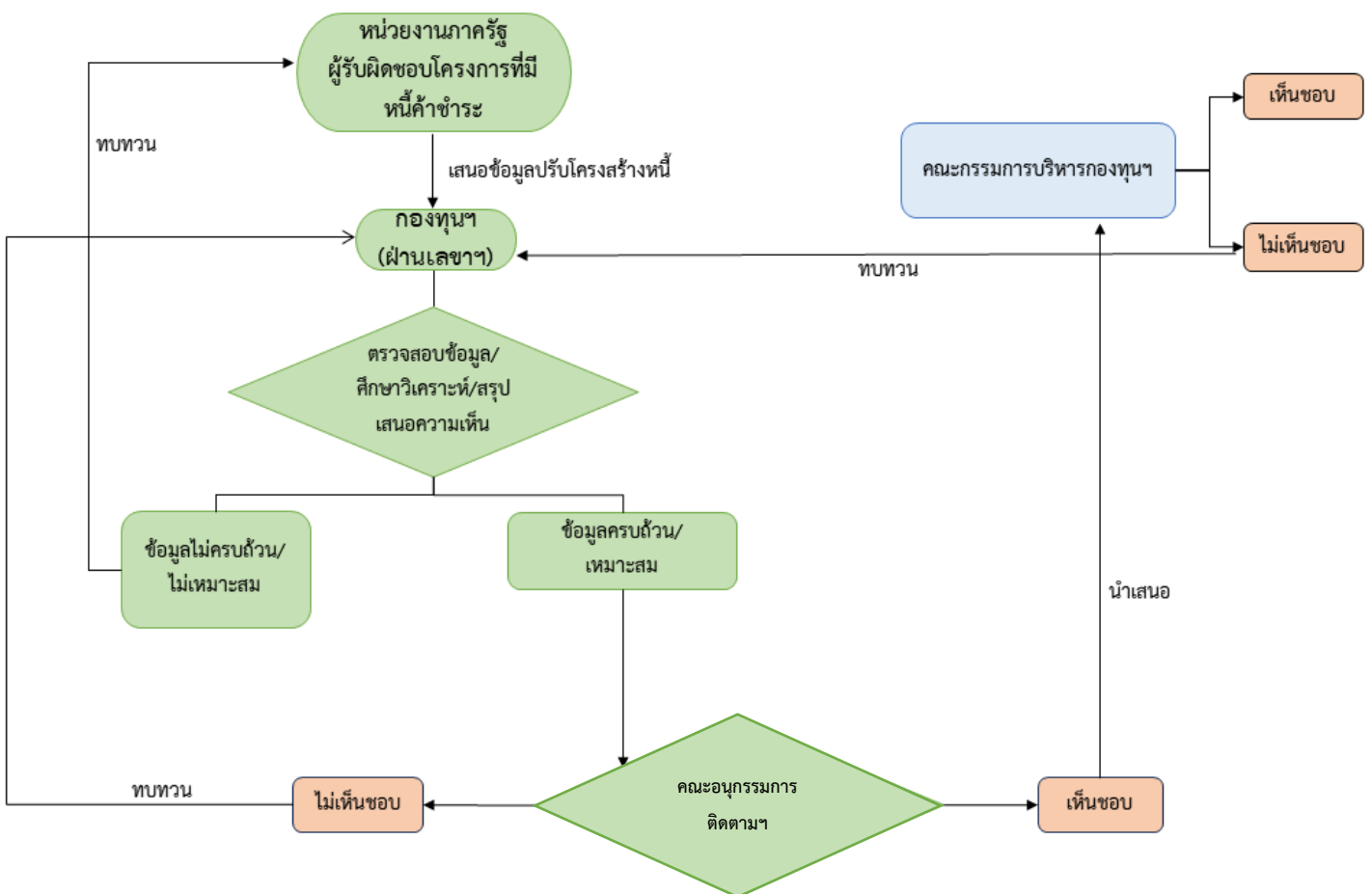
1) กองทุนฯ ร่วมกับหน่วยราชการผู้รับผิดชอบโครงการ ตรวจสอบความครบถ้วนของเอกสาร/ข้อมูล คำขอปรับโครงสร้างหนี้ของโครงการที่หน่วยงานลูกหนี้รับผิดชอบ พร้อมทั้งศึกษา วิเคราะห์ สรุปเสนอข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะให้คณะอนุกรรมการฯ พิจารณาวินิจฉัย โดยการพิจารณารายละเอียด ดังนี้

1.1) ข้อสรุปและข้อคิดเห็นของฝ่ายเลขานุการฯ

1.2) เงื่อนไขผ่อนปรนที่ควรให้ในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ได้แก่ การลดอัตราดอกเบี้ย การลดต้นเงิน การลดดอกเบี้ยที่ลูกหนี้ค้างชำระ และการขยายระยะเวลาการชำระหนี้ เป็นต้น ทั้งนี้เงื่อนไขดังกล่าวจะต้องสอดคล้องกับอายุโครงการ หรือ ระยะเวลาการให้บริการของโครงการ

1.3) ความสามารถในการชำระหนี้ของเจ้าของโครงการ โดยพิจารณาฐานะการเงินของเจ้าของโครงการดีขึ้น จนมีความสามารถในการจ่ายชำระหนี้คืนภายใต้เงื่อนไขที่มีการปรับปรุงใหม่ได้ตลอดไป

2) ในกรณีที่แผนการปรับโครงสร้างหนี้ของโครงการผ่านการพิจารณาของคณะอนุกรรมการฯ ให้ฝ่ายเลขานุการฯ นำผลการพิจารณาเสนอคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ เพื่อพิจารณาอนุมัติการปรับโครงสร้างหนี้ตามลำดับการพิจารณาต่อไป



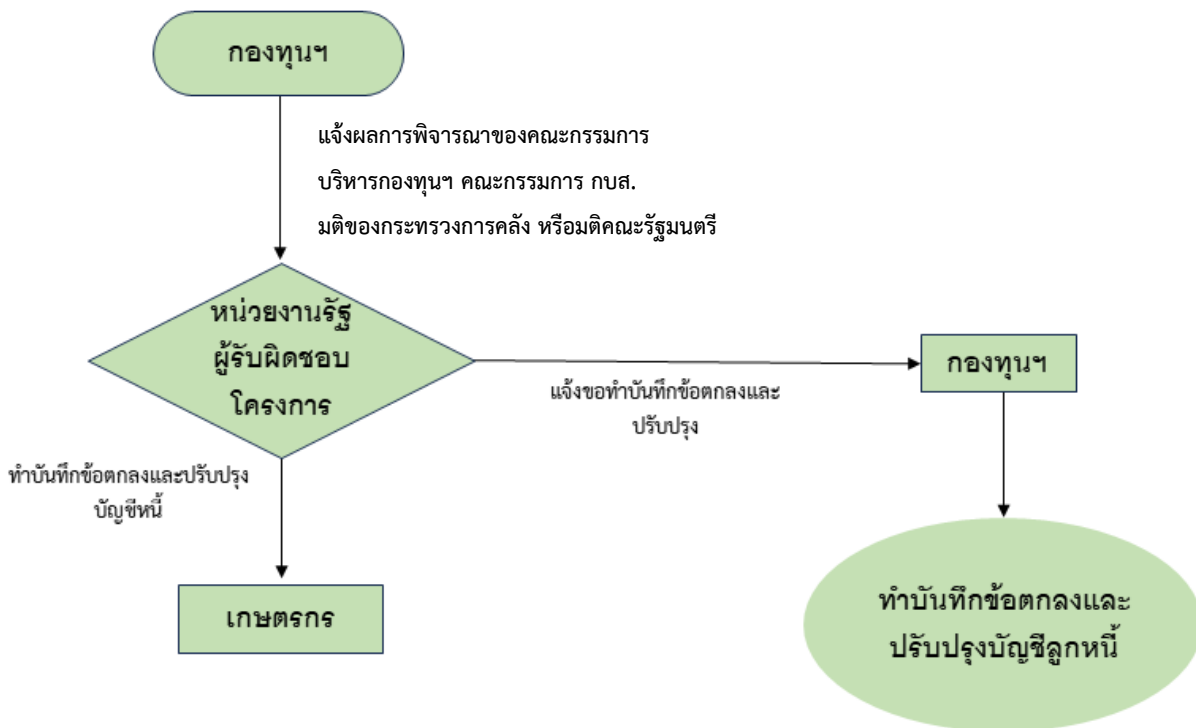
ภาพที่ 3 กระบวนการพิจารณาปรับโครงสร้างหนี้

3.2.5 ดำเนินการปรับปรุงหนี้

1) กองทุนฯ แจ้างผลการพิจารณาของคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ คณะกรรมการ กบส. มติของกระทรวงการคลัง หรือมติคณะรัฐมนตรี และให้หน่วยงานรัฐผู้รับผิดชอบโครงการ นำไปปรับโครงสร้างหนี้กับเจ้าของโครงการ ตามที่คณะกรรมการบริหารกองทุนฯ คณะกรรมการ กบส. มติของกระทรวงการคลัง หรือมติคณะรัฐมนตรี ได้ให้ความเห็นชอบ และดำเนินการปรับปรุงบัญชีโครงการค้างชำระหนี้กองทุนฯ ให้กับหน่วยงานรัฐผู้รับผิดชอบโครงการที่ได้รับการปรับโครงสร้างหนี้

2) หน่วยงานรัฐผู้รับผิดชอบโครงการที่ได้รับการปรับโครงสร้างหนี้ยื่นเอกสารขอทำบันทึกข้อตกลงปรับโครงสร้างหนี้แนบท้ายบันทึกข้อตกลงเดิมกับกองทุนฯ โดยมีเอกสารประกอบการทำบันทึกข้อตกลง ดังนี้

- มติคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ มติคณะกรรมการ กบส. มติของกระทรวงการคลัง หรือมติคณะรัฐมนตรี
- แผนการชำระหนี้ (ในกรณีที่ได้รับการขยายระยะเวลาการชำระหนี้)
- แผนการปรับปรุงโครงการหรือธุรกิจ



ภาพที่ 4 กระบวนการปรับปรุงหนี้ให้ส่วนราชการและเกษตรกร/สถาบันเกษตรกร

3.2.6 การดำเนินการหลังการปรับโครงสร้างหนี้

เมื่อลูกหนี้ที่เป็นหน่วยงานรัฐผู้รับผิดชอบโครงการได้รับการอนุมัติการปรับโครงสร้างหนี้แล้ว ให้ส่วนราชการดำเนินการ ดังนี้

1) กรณีที่ยังมีหนี้ค้างชำระ

1.1) ให้ลูกหนี้ที่เป็นหน่วยงานรัฐผู้รับผิดชอบโครงการยื่นเอกสารขอทำบันทึกข้อตกลงปรับโครงสร้างหนี้ แนบด้วยบันทึกข้อตกลงเดิมกับกองทุนฯ ตามที่ได้รับอนุมัติ โดยมีเอกสารประกอบทำบันทึกข้อตกลง ดังนี้

1.1.1) มติคณะกรรมการบริหารกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรฯ มติของกระทรวงการคลัง หรือมติคณะรัฐมนตรี

1.1.2) แผนการชำระหนี้

1.2) ให้ส่วนราชการรายงานผลความคืบหน้าภายหลังการปรับโครงสร้างหนี้ รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคให้กองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรฯ ทราบทุกไตรมาส

1.3) ให้ส่วนราชการจัดส่งรายงานการรับ-จ่ายเงินส่งให้กองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรฯ

2) กรณีที่ไม่มีหนี้ค้างชำระ

2.1) ให้ส่วนราชการยื่นเอกสารเพื่อขอปิดบัญชีโครงการกับกองทุนฯ โดยมีเอกสารประกอบดังนี้

2.1.1) รายงานการรับ - จ่ายเงินโครงการ

2.1.2) สำเนาการปิดบัญชีเงินฝากธนาคารและใบแจ้งยอดเงินฝากธนาคาร (Statement) หรือสมุดคู่มือ ตั้งแต่เริ่มต้นโครงการจนถึงปิดบัญชีเงินฝากธนาคาร

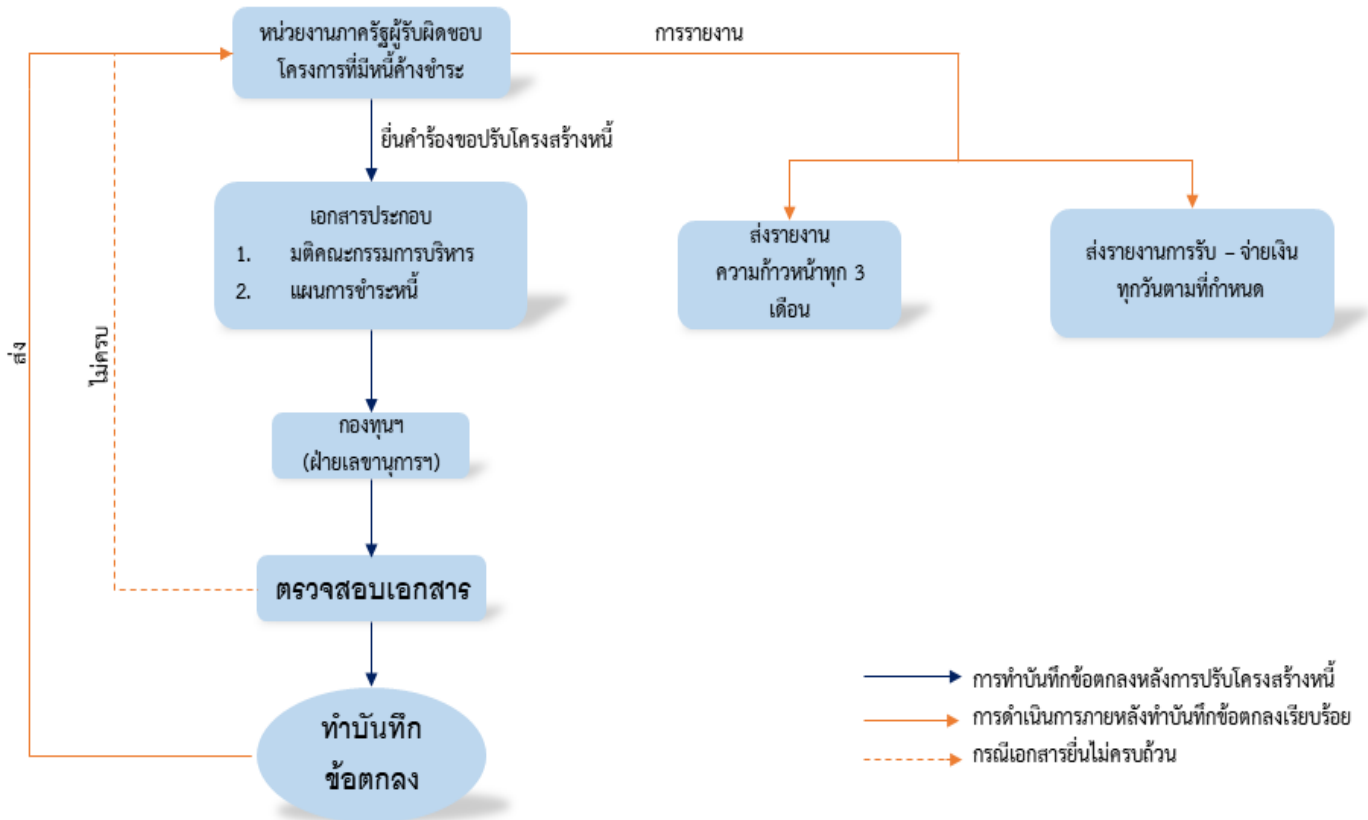
หากไม่สามารถหาเอกสารดังกล่าวได้ ให้ส่วนราชการติดต่อขอหนังสือรับรองจากธนาคาร เพื่อใช้เป็นหลักฐานประกอบการปิดบัญชีโครงการแทน

2.2) กรณีที่ส่วนราชการยังมีลูกหนี้โครงการค้างชำระให้ส่วนราชการดำเนินการดังนี้

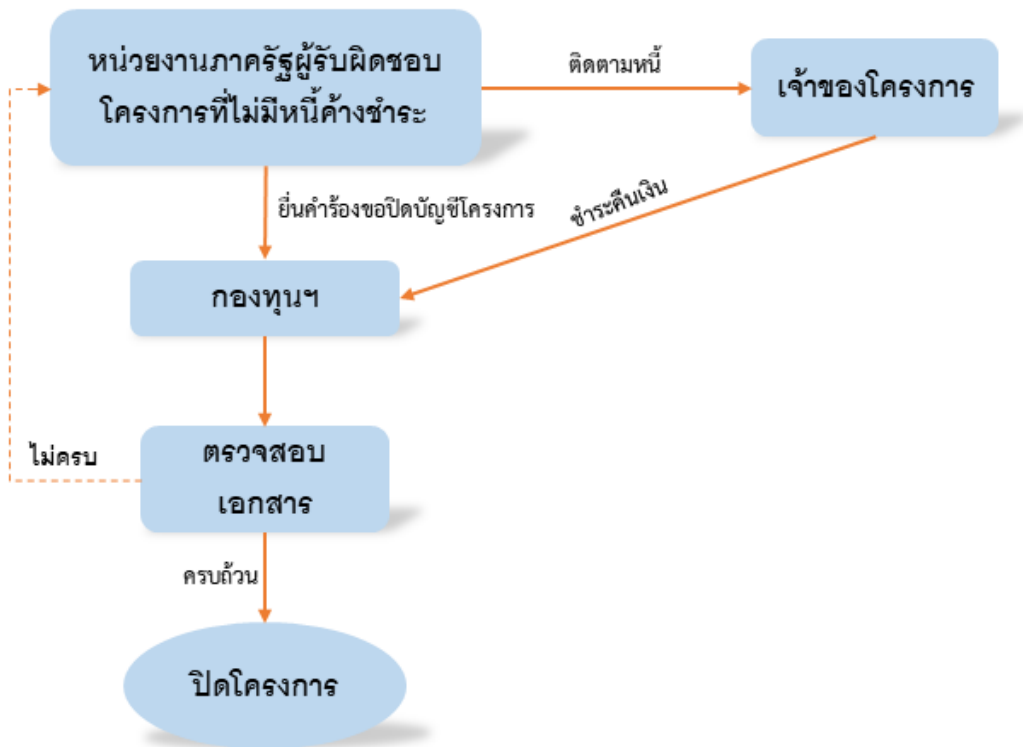
2.2.1) ส่วนราชการดำเนินการขอปิดโครงการต่อกรมบัญชีกลาง โดยมีเอกสารประกอบ ได้แก่ รายงานการรับ-จ่ายเงินโครงการ และสำเนาการปิดบัญชีเงินฝากธนาคาร พร้อมใบแจ้งยอดเงินฝากธนาคาร (Statement) หรือสมุดคู่มือ ตั้งแต่เริ่มต้นโครงการจนถึงปิดบัญชีโครงการ หากไม่สามารถหาเอกสารดังกล่าวได้ให้ส่วนราชการติดต่อขอหนังสือรับรองจากธนาคาร เพื่อใช้เป็นหลักฐานประกอบการปิดบัญชีโครงการแทน

2.2.2) เมื่อส่วนราชการได้รับคืนเงินจากลูกหนี้ให้ส่งเข้ากองทุนฯ ทันที ทั้งนี้ให้ปฏิบัติตามบันทึกข้อตกลงการใช้เงินกองทุนฯ หรือระเบียบคณะกรรมการฯ หรือมติคณะรัฐมนตรี หรือมติคณะกรรมการบริหารกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรฯ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ

2.2.3) ในกรณีที่มีปัญหาในการดำเนินการเกี่ยวกับลูกหนี้ที่จะต้องจำหน่ายหนี้ให้ส่วนราชการขออนุมัติจำหน่ายหนี้จากคณะกรรมการบริหารกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรฯ และรายงานผลการดำเนินการให้คณะกรรมการฯ ทราบ



ภาพที่ 6 การดำเนินการหลังการปรับโครงสร้างหนี้กรณีที่ยังมีหนี้ค้างชำระ



ภาพที่ 7 การดำเนินการหลังการปรับโครงสร้างหนี้กรณีที่ไม่มีหนี้ค้างชำระกองทุนฯ แต่ยังมีลูกหนี้ในโครงการที่ต้องนำส่งคืนกองทุนฯ ตามบันทึกข้อตกลงหรือมติที่เกี่ยวข้อง

3.3 เงื่อนไขในการปรับโครงสร้างหนี้

เมื่อได้มีการจัดทำบันทึกข้อตกลงปรับโครงสร้างหนี้แล้ว หากส่วนราชการไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามสัญญา (แผนการชำระหนี้) ให้ถือปฏิบัติดังนี้

3.3.1 กรณีส่วนราชการไม่ชำระคืนเงินกองทุนฯ ตามแผนการชำระหนี้ที่แนบกับบันทึกข้อตกลงปรับโครงสร้างหนี้กองทุนฯ จะดำเนินการเรียกเก็บค่าเบี้ยปรับกับส่วนราชการในอัตราร้อยละ 3 ต่อปี นับจากวันที่ผิดนัดชำระหนี้ตามบันทึกข้อตกลงปรับโครงสร้างหนี้ นอกจากนี้มีเหตุสุดวิสัย หรือเป็นการดำเนินงานตามขั้นตอนของกฎหมายหรือระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ให้ส่วนราชการขอผ่อนผันการเรียกเก็บค่าเบี้ยปรับต่อคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ เป็นกรณี ๆ ไป

3.3.2 กรณีส่วนราชการที่ได้รับการปรับโครงสร้างหนี้มีลูกหนี้โครงการ ซึ่งผิดนัดชำระคืนเงินให้ส่วนราชการให้ส่วนราชการดำเนินคดีกับลูกหนี้รายนั้น ๆ ภายใน 90 วัน นับจากวันที่ผิดนัดชำระหนี้ตามสัญญา

3.3.3 กองทุนฯ จะใช้สิทธิบอกเลิกบันทึกข้อตกลงปรับโครงสร้างหนี้ และใช้บันทึกข้อตกลงเดิมบังคับใช้กับส่วนราชการที่ไม่ชำระหนี้ นับจากวันที่ผิดนัดตามบันทึกข้อตกลงปรับโครงสร้างหนี้

3.4 ปัญหาในการเจรจาปรับโครงสร้างหนี้

เนื่องจากการปรับโครงสร้างหนี้เป็นการเจรจาด้วยความสมัครใจทั้งสองฝ่าย คือ เจ้าหนี้และลูกหนี้จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ทุกฝ่ายจะต้องเข้าใจกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้อย่างถ่องแท้และไปในทิศทางเดียวกันปัญหาที่เกิดขึ้นในการเจรจาจึงพบว่า การเข้าใจกระบวนการที่ไม่ถ่องแท้ นั้นได้เป็นปัญหาที่สำคัญที่ทำให้การเจรจาไม่สำเร็จตามกรอบเวลาที่ตกลงกันได้ จนต้องมีการขอขยายระยะเวลาเจรจาออกไปอีก โดยสามารถแยกปัญหาต่างๆ ได้ดังต่อไปนี้

3.4.1 ปัญหาที่เกิดจากส่วนราชการ ปัญหาที่สำคัญที่ทำให้การเจรจาย่างยากนั้น ส่วนราชการมีส่วนสำคัญไม่น้อย โดยสรุปได้ดังนี้

1) ส่วนราชการขาดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการ วิธีการ และการจัดการด้านการปรับปรุงโครงสร้างหนี้อย่างแท้จริง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หน่วยงานในส่วนภูมิภาค ซึ่งมีอำนาจการตัดสินใจไม่มากนัก ประกอบกับความรู้เรื่องการปรับโครงสร้างหนี้มีไม่เพียงพอ จึงทำให้การเจรจาชะงักงันหรือมุ่งที่จะเอาผลประโยชน์จากการชำระหนี้จากลูกหนี้มากที่สุด แทนที่จะพิจารณาถึงความเป็นไปได้ของลูกหนี้ด้วย รวมทั้งการให้ความรู้แก่ลูกหนี้ในเรื่องกระบวนการและสิทธิประโยชน์ที่จะได้รับไม่ชัดเจน จึงทำให้หลายกรณีเกิดการหยุดชะงักและมีการฟ้องร้องในศาล ทั้งๆ ที่ยังมีหนทางที่จะเจรจากันได้

2) การประสานงานระหว่างเจ้าหนี้กับลูกหนี้ไม่มีประสิทธิภาพแม้ว่ากระบวนการปรับโครงสร้างหนี้จะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาความเหมาะสมในการขอปรับโครงสร้างหนี้ก็ตามแต่การเจรจาระหว่างส่วนราชการกับลูกหนี้ไม่ราบรื่น อีกทั้งการประชุมพิจารณาของคณะกรรมการไม่ได้มีการตัดสินใจ ตามภารกิจหน้าที่เท่าที่ควร

3) ระบบการจัดการหนี้ที่ไม่มีคุณภาพ ไม่ว่าจะเป็นการจัดทำฐานข้อมูลลูกหนี้รายบุคคล หรือบุคลากรที่ไม่เพียงพอ ทำให้ไม่สามารถที่จะเจรจาปรับโครงสร้างหนี้ให้เสร็จตามกรอบเวลาและขั้นตอนที่ตกลงกันไว้ได้จึงทำให้การปรับโครงสร้างหนี้ล่าช้าออกไป

4) ความขัดแย้งในเรื่องของการกำหนดมูลหนี้ ซึ่งเกิดจากวิธีการคำนวณของเจ้าหนี้และลูกหนี้ไม่เหมือนกัน ทำให้ในบางกรณีไม่สามารถตกลงร่วมกันได้

5) ปัญหาที่เกิดจากเจ้าหนี้ไม่ปล่อยสินเชื่อใหม่ ไม่ว่าจะเป็เงินหมุนเวียน หรือเงินทุนระยะยาวเพื่อสร้างโครงการให้เสร็จหรือเพื่อดำเนินธุรกิจทำให้ลูกหนี้ไม่สามารถดำเนินธุรกิจต่อไปอย่างราบรื่นได้ ลูกหนี้บางรายที่ยังคงดำเนินการอยู่ ก็ต้องอาศัยเงินทุนจากตลาดเงินนอกระบบ ทำให้ต้นทุนการดำเนินการสูงขึ้นและไม่ยั่งยืน หรือบางรายก็ลดราคาแบบลดแลกแจกแถม เพื่อนำเงินสดที่ขายได้มาหมุนเวียนแทนการขอเบิกเงินเกินบัญชีที่เจ้าหนี้ไม่อยากจะปล่อยให้

6) ส่วนราชการขาดความรู้ความเข้าใจในธุรกิจของลูกค้าอย่างแท้จริงจึงทำให้เป็นอุปสรรคต่อการเจรจาและไม่สามารถเข้าใจปัญหาที่แท้จริงของลูกค้าได้ การปรับโครงสร้างหนี้จึงเป็นแนวทางที่เจ้าหน้าที่ต้องการแต่ลูกค้าไม่สามารถปฏิบัติได้ ซึ่งในที่สุดก็จะกลับมาเป็น NPLs อีกรอบ

3.4.2 ปัญหาที่เกิดจากลูกค้า

ปัญหาการเจรจาปรับโครงสร้างหนี้ของลูกค้าเกิดจากทั้งที่มาจากธุรกิจเอง และพฤติกรรมของลูกค้าด้วยสรุปได้ดังนี้

1) ปัญหาที่เกิดจากธุรกิจ เช่น ขาดการจัดการบริหารที่มีประสิทธิภาพ ขาดเงินทุนหมุนเวียน ทำให้ธุรกิจไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้หรือไม่สามารถแข่งขันในตลาดได้ เป็นต้น นอกจากนี้บางกรณีลูกค้าได้หยุดกิจการแล้ว

2) ขาดการบริหารจัดการธุรกิจที่ดี (Good governance) มีพฤติกรรมในอดีตที่ไม่โปร่งใส โดยมีการใช้เงินที่กู้ยืมมาผิดวัตถุประสงค์ เช่น ให้กู้ยืมแก่ธุรกิจในเครือ ให้กู้ยืมแก่กรรมการ หรือนำไปใช้อย่างอื่นที่ไม่เกี่ยวกับการสนับสนุนธุรกิจที่ส่วนราชการได้ปล่อยสินเชื่อให้ เป็นต้น

3) กิจการลูกค้าแตกแยก ชัดแย้ง หรือมีความเห็นไม่ตรงกัน ทำให้เจรจายากขึ้น มีบางกรณีที่มีการอ้างว่าลูกค้าที่ลงนามกู้ยืมเงินไปให้คณะกรรมการในปัจจุบัน ทำให้ต้องมีการฟ้องร้องศาล ซึ่งทำให้กระบวนการหยุดชะงักและต้องใช้เวลามาก

4) ลูกค้าขาดความรู้และประสบการณ์ในการปรับโครงสร้างหนี้ ทำให้การเจรจาเสียเปรียบ เช่น มีการเสนอเงื่อนไขการเจรจาที่ไม่อยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริงของธุรกิจหรือกระแสเงินสดของตนเอง แต่กลับใช้วิธีเปรียบเทียบกับธุรกิจของคนรู้จัก เพื่อมาขอผ่อนปรนต่างๆ ที่ธุรกิจแตกต่างกันมาก

5) ลูกค้าไม่ให้ความร่วมมือในการเจรจา หรือเตรียมข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง บางรายมีการปกปิดข้อมูลทำให้แผนธุรกิจที่เสนอต่อส่วนราชการไม่น่าเชื่อถือ

6) ในการเจรจาเพื่อขอผ่อนปรนจากส่วนราชการ ลูกค้ามุ่งหวังให้ส่วนราชการยกหนี้หรือลดหนี้ให้มากเกินไป

7) ลูกค้าไม่ยอมรับภาระหนี้สินที่ส่วนราชการแจ้งมา ทำให้การเจรจามีปัญหา เพราะไม่ได้เริ่มต้นจากมูลหนี้เดียวกันโดยเฉพาะหนี้ที่เกิดจากดอกเบี้ยผิดนัด

8) ลูกค้าเจรจาปรับโครงสร้างหนี้ด้วยทัศนคติที่เป็นลบ คือไม่เชื่อว่าการเจรจาจะสำเร็จ และรู้สึกว่าส่วนราชการเอาเปรียบอยู่ตลอดเวลา โดยกล่าวหาว่าการที่ธุรกิจเป็นปัญหาเพราะไม่มีแหล่งให้สินเชื่อให้การบริการต่อเนื่อง

9) การทำแผนธุรกิจจะต้องอาศัยข้อมูลจากลูกค้าเป็นสำคัญ หากลูกค้าไม่โปร่งใส หรือไม่มีการเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบแล้ว จะทำให้แผนธุรกิจที่ประมาณการข้างหน้าผิดพลาดได้มาก ซึ่งจะทำให้การเจรจาไม่อยู่บนพื้นฐานที่ส่วนราชการยอมรับได้ การเจรจาจึงไม่สำเร็จ

3.5 ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติ

การแก้ไขปัญหาหนี้ภายหลังจากที่ได้รับอนุมัติให้ปรับปรุงหนี้แล้ว ส่วนราชการต้องให้ความสำคัญในการปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปตามบันทึกข้อตกลงที่จัดทำขึ้นใหม่ในเรื่องต่างๆ ดังนี้

3.5.1 ส่วนราชการมีระบบ หรือเครื่องชี้เตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning Indicators) เกี่ยวกับคุณภาพของหนี้ค้างชำระที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ทราบว่าคุณหนี้รายใดมีปัญหาควรเชิญลูกหนี้มาเจรจาใหม่เพื่อปรับธุรกิจให้สอดคล้องกับสถานการณ์ได้ทันท่วงที

3.5.2 การติดตามลูกหนี้อย่างใกล้ชิด ทำให้ทราบปัญหาเกี่ยวกับธุรกิจของลูกหนี้ (เพื่อให้สามารถแก้ไขกรณีที่มีปัญหาได้ทันทั้งด้านธุรกิจของลูกหนี้หรือความต้องการเงินช่วยเหลือ) ดังนั้นการสร้างระบบการติดตามลูกหนี้อย่างใกล้ชิดและมีประสิทธิภาพจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะป้องกันมิให้เกิดลูกหนี้ผิดนัดค้างชำระ

3.5.3 การจัดหน่วยงานที่กำกับและติดตามการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่เจรจาเรียบร้อยแล้วเพื่อรับผิดชอบการจัดทำฐานข้อมูลลูกหนี้เป็นศูนย์กลางประสานงานกับลูกหนี้

3.6 ประเภทของการปรับโครงสร้างหนี้

การปรับโครงสร้างหนี้แบ่งออกเป็น 2 ประเภทหลักๆ คือ

3.6.1 การปรับปรุงหนี้

การปรับปรุงหนี้ของกองทุนฯ แบ่งออกเป็น 5 ประเภท ดังนี้

1) การปรับแผนการชำระหนี้

ในกรณีที่โครงการที่ได้รับอนุมัติจัดสรรเงินจากกองทุนฯ ยังไม่หมดอายุโครงการแต่หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ มีหลักเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

- 1.1) ในกรณีที่เกษตรกรซึ่งเป็นลูกหนี้โครงการที่ได้รับอนุมัติจัดสรรเงินจากกองทุนฯ ประสบภัยธรรมชาติไม่สามารถชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้
- 1.2) เกิดจากปัจจัยนอกเช่น การเมือง เศรษฐกิจ นโยบายของรัฐ สังคม การเมือง เป็นต้น ทำให้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามแผนการชำระหนี้
- 1.3) ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ ให้ปรับวงเงินที่จะชำระหนี้คืนกองทุนฯ

2) การขยายระยะเวลาการชำระหนี้

เป็นวิธีการปรับโครงสร้างหนี้เมื่อหนี้ครบกำหนดชำระแล้วโดยการขยายระยะเวลาการชำระหนี้ออกไปให้เหมาะสมกับกระแสเงินสดที่ลูกหนี้จะได้รับ โดยส่วนใหญ่การปรับโครงสร้างหนี้ด้วยวิธีการนี้จะใช้กับโครงการที่เห็นว่ายังมีความสามารถที่จะดำเนินการต่อไปได้และมีรายได้เพียงพอที่จะส่งชำระคืน ทั้งนี้ ส่วนราชการที่ได้รับการขยายระยะเวลาการชำระหนี้จะได้รับการยกเว้นค่าเบี้ยปรับที่เกิดจากการผิดนัดการชำระหนี้จนทำให้ลูกหนี้ไม่ต้องรับภาระหนี้ที่เกิดขึ้นจำนวนมากและมีระยะเวลาที่เหมาะสมในการส่งชำระคืนเงิน สำหรับหลักเกณฑ์ที่จะอนุมัติให้ขยายระยะเวลาการชำระหนี้ มีดังนี้

2.1) เป็นโครงการที่ดำเนินการเสร็จสิ้นไปแล้วแต่ยังไม่สามารถเรียกเก็บหนี้ได้ครบภายในกำหนดเวลาเนื่องจาก

- เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร เครือข่ายหรือลูกหนี้ ประสบภัยธรรมชาติ
 - เกิดจากอิทธิพลของปัจจัยนอกโครงการเช่น การเมือง เศรษฐกิจ นโยบายของรัฐ
- สังคม การเมือง ทำให้โครงการไม่สำเร็จตามเป้าหมาย และไม่ใช้ความผิดหรือความบกพร่องของส่วนราชการ และ/หรือ เกษตรกร
- 2.2) หน่วยงานเจ้าของโครงการปฏิบัติตามแผนการดำเนินงานของโครงการ ครบถ้วนแล้ว
 - 2.3) ส่วนราชการเจ้าของโครงการได้ดำเนินการติดตามเร่งรัดหนี้ตามมาตราการที่คณะกรรมการบริหารกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรฯ เรื่องหนี้สินของกองทุนฯ ได้กำหนดไว้ ครบถ้วนตามขั้นตอนแล้ว
 - 2.4) อยู่ระหว่างการฟ้องร้องดำเนินคดีกับลูกหนี้
- 3) การลดอัตราดอกเบี้ย และ/หรือ อัตราค่าเบี้ยปรับ
 - เป็นการลดภาระหนี้ให้กับลูกหนี้ เพื่อให้ลูกหนี้มีความสามารถในการชำระหนี้เพิ่มขึ้น ทั้งนี้วิธีการนี้ต้องพิจารณาจากกระแสเงินสดของลูกหนี้และผลการดำเนินงานของลูกหนี้
 - 4) การให้ระยะเวลาปลอดหนี้
 - เป็นการเปิดโอกาสให้ลูกหนี้มีระยะเวลาในการฟื้นฟูกิจการหรือโครงการ
 - 5) การลดเงิน และ/หรือ ดอกเบี้ยค้างชำระ
 - เป็นการยกหนี้บางส่วนให้กับลูกหนี้ โดยมีเงื่อนไขของสัญญาว่าลูกหนี้ต้องกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่เจ้าหนี้ร้องขอ

3.6.2 การจำหน่ายหนี้สูญ

กองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรฯ ได้นำแนวทางการจำแนกกลุ่มปัญหาหนี้สินเกษตรกร และสาเหตุของการจำหน่ายหนี้สินเป็นสูญตามกรอบแนวทางแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกรตามโครงการส่งเสริมหรือสงเคราะห์ของรัฐ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมถึง มติคณะกรรมการรัฐมนตรีด้านเศรษฐกิจ ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ ในคราวประชุมครั้งที่ 1/2558 เมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2558 โดยแบ่งกลุ่มเป็น 10 กลุ่ม ดังนี้

- 1) กรณีโครงการส่งเสริมหรือสงเคราะห์ของรัฐที่ไม่ประสบความสำเร็จ
- 2) กรณีประสบภัยพิบัติหรือภัยธรรมชาติ
- 3) ปัญหาเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ภาคใต้
- 4) หนี้ขาดอายุความ
- 5) หนี้ค้างชำระเป็นระยะเวลาเกินกว่า 10 ปีขึ้นไป
- 6) หนี้ที่ไม่สามารถติดตามทรัพย์เพื่อดำเนินการบังคับคดีได้
- 7) เกษตรกรผู้ยืมเงินเสียชีวิต สาบสูญ หาดูไม่พบ หรือละทิ้งถิ่นที่อยู่
- 8) เกษตรกรผู้กู้ยืมเงินพิการ ทุพพลภาพ วิกฤลจริต หรือเจ็บป่วยเรื้อรัง
- 9) ลูกหนี้ผู้กู้ยืมเงินมีรายได้น้อยหรือไม่มีความสามารถในการชำระหนี้
- 10) หนี้สินของเกษตรกรผู้กู้ยืมเงินมาจํานวนต้นเงินกู้ไม่เกิน 30,000 บาท ซึ่งจากการดำเนินการฟ้องร้องจะไม่คุ้มกับค่าใช้จ่าย

ภาคผนวก ก

- ตัวอย่าง รายละเอียดข้อมูลลูกหนี้ที่จะขอปรับโครงสร้างหนี้
- แบบสำรวจและจำแนกหนี้สินเกษตรกรตามโครงการส่งเสริมหรือสงเคราะห์ของรัฐ

ตัวอย่าง
รายละเอียดข้อมูลลูกหนี้ที่จะขอปรับโครงสร้างหนี้
กองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ
โครงการ.....

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

- ชื่อเจ้าของโครงการ/หน่วยงานรับผิดชอบ.....
- ที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่ หมู่ อำเภอ จังหวัด
- วัน/เดือน/ปี ที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคล.....
- ทุนจดทะเบียน.....บาท
- หลักการและเหตุผล

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- วัตถุประสงค์ของโครงการ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ส่วนที่ 2 ข้อมูลฐานะทางการเงิน

1. งบดุล

รายการ	ปีบัญชี		
	25...	25...	25...
สินทรัพย์			
● ที่ดิน/อาคารสินทรัพย์
หมุนเวียน
● สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน
รวมสินทรัพย์			
หนี้สินและเงินทุน			
หนี้สิน			
● หนี้สินระยะสั้น
● หนี้สินระยะกลาง
● หนี้สินระยะยาว
รวมหนี้สิน			
เงินทุน			
● ทุนหมุนเวียน
● ทุนสะสม

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการตามโครงการ

(ก) รายละเอียดเกี่ยวกับการยืมเงิน

- สัญญากู้ยืมเงิน เลขที่.....ลงวันที่.....
จำนวนเงินที่ได้รับ.....บาท
- วัน/เดือน/ปี ที่ได้รับเงิน.....
- วันครบกำหนดชำระ.....
- เงื่อนไขของสัญญา.....
.....
- หลักประกัน.....
.....

ลักษณะของโครงการ

- | | |
|---|---|
| <input type="checkbox"/> รวบรวมผลผลิตการเกษตร | <input type="checkbox"/> จัดหาปัจจัยการผลิต |
| <input type="checkbox"/> สนับสนุนสินเชื่อเพื่อการผลิต | <input type="checkbox"/> อื่น ๆ (ระบุ)..... |

(ข) ผลการดำเนินงานของโครงการ

- ระยะเวลาการดำเนินงาน เดือน.....พ.ศ.....ถึงเดือน.....พ.ศ.....

ด้านการใช้จ่ายเงิน

ลำดับที่	กิจกรรม	หน่วยนับ	เป้าหมาย	ผลการใช้จ่ายเงิน		
				จำนวนเงินที่ได้รับ	จำนวนเงินที่เบิก	ใช้จ่ายจริง

ผลการดำเนินงาน

ที่	กิจกรรม	หน่วยนับ	เป้าหมาย	ผลการใช้จ่ายเงิน			หมายเหตุ
				ผลงาน	การชำระคืน	ลูกหนี้ค้างชำระ	

(ค) รายละเอียดการส่งชำระคืน

ที่	ว/ด/ป ที่ส่งชำระ	จำนวนเงินที่ต้องส่งชำระ				จำนวนเงินที่ ส่งชำระ	จำนวนเงินค้างชำระ			
		เงินต้น	ดอกเบี้ย	เบี้ยปรับ	รวม		เงินต้น	ดอกเบี้ย	เบี้ยปรับ	รวม

(ง) ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(จ) ผลประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ส่วนที่ 4 แผนการดำเนินธุรกิจ (เพื่อขอปรับโครงสร้างหนี้)

(ก) ธุรกิจ/อาชีพ ที่ดำเนินการในปัจจุบัน

กรณี เกษตรกร

ประกอบอาชีพ

- ค้าขาย รายได้.....บาท/เดือน
- รับจ้าง รายได้.....บาท/เดือน
- ทำเกษตรกรรม รายได้.....บาท/เดือน
- อื่น ๆ (ระบุ) รายได้.....บาท/เดือน

กรณี มีใช้เกษตรกรรายบุคคล

- ธุรกิจสินเชื่อ รายได้.....บาท/เดือน
- ธุรกิจรวบรวมผลผลิตการเกษตร รายได้.....บาท/เดือน
- จำหน่ายปัจจัยการผลิต รายได้.....บาท/เดือน
- จำหน่ายสินค้าอุปโภค/บริโภค รายได้.....บาท/เดือน
- ธุรกิจน้ำมัน รายได้.....บาท/เดือน
- อื่น ๆ (ระบุ) รายได้.....บาท/เดือน

ส่วนที่ 5 การวิเคราะห์ความเหมาะสมในการขอปรับโครงสร้างหนี้

- ขอปรับแผนการชำระหนี้ วงเงิน.....บาท
- การขยายระยะเวลาการชำระหนี้ วงเงิน.....บาท
- การขอลดอัตราดอกเบี้ยและ/ขอรับอัตราค่าเบี้ยปรับ
วงเงิน.....บาท
โดยขอลดลงเหลืออัตราร้อยละ.....ตั้งแต่วันที่.....
- การขอระยะเวลาปลอดหนี้ (พักชำระหนี้)
วงเงิน.....บาท
ขอปลอดหนี้ตั้งแต่วันที่.....ถึงวันที่.....
- การลดเงินต้น และเพิ่มอัตราดอกเบี้ยค้างรับ จำนวนเงิน.....บาท
- โดยมีแผนชำระหนี้ ดังนี้

งวดที่	ปี พ.ศ. ที่ชำระ						รวม
	25.....	25.....	25.....	25.....	25.....	25.....	
รวม							

ลงชื่อ.....ลูกหนี้
(.....)

ลงชื่อ.....ผู้ชำระหนี้ลูกหนี้
(.....)
ตำแหน่ง.....



บันทึกคำยินยอมเข้าสู่กระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ของกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร
เพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ

โครงการ.....

ระหว่าง

กองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรฯ กับ

ที่

ภายในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ถ.พหลโยธิน เขตจตุจักร กทม. 10200

บันทึกคำยินยอมเข้าสู่กระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ทำขึ้นระหว่างกองทุนปรับโครงสร้างการผลิต
ภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ โดย.....

(ตำแหน่ง.....) ซึ่งต่อไป ในบันทึกคำยินยอมเข้าสู่กระบวนการปรับโครงสร้างหนี้
จะเรียกว่า “กองทุนปรับโครงสร้างฯ” ฝ่ายหนึ่ง กับ.....(ชื่อหน่วยงาน).....

โดย (ตำแหน่ง.....) ซึ่งต่อไปในบันทึกคำยินยอมเข้าสู่
กระบวนการปรับโครงสร้างหนี้จะเรียกว่า “.....(ชื่อหน่วยงาน).....” อีกฝ่ายหนึ่ง

ทั้งสองฝ่ายได้ตกลงกันทำบันทึกคำยินยอมเค้าสารกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้มีข้อความดังนี้

ข้อ 1 โดยอนุมัติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ และมติคณะกรรมการกองทุนปรับโครงสร้าง
การผลิตภาคเกษตรฯ เมื่อวันที่ ได้อนุมัติจัดสรรเงินจากกองทุนปรับโครงสร้างการผลิต
ภาคเกษตรฯ จำนวน ล้านบาท ให้(ชื่อหน่วยงาน).....
เพื่อดำเนินโครงการ

ข้อ 2(ชื่อหน่วยงาน)..... ตกลงที่จะดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้หรือหารือข้อสรุปเกี่ยวกับ
การชำระหนี้ค้ำกองทุนปรับโครงสร้างฯ โดยตกลงจะดำเนินการตามหลักเกณฑ์ ขั้นตอน และระยะเวลาที่ระบุ
ไว้ในเอกสารแนบท้ายหมายเลข 2

ข้อ 3 นับแต่วันที่ลงนามในบันทึกคำยินยอมเข้าสู่กระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ฉบับนี้
.....(ชื่อหน่วยงาน).....ขอรับรองว่า

3.1 ข้อมูลและเอกสารต่างๆ ที่(ชื่อหน่วยงาน)..... ส่งมอบให้กองทุนปรับโครงสร้างฯ
เป็นข้อมูลที่ถูกต้อง

3.2 จะไม่ปกปิดข้อมูลใดๆ ที่กองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรฯ ต้องการทราบ

3.3 จะดำเนินการแก้ไขปัญหาหนี้ค้ำชำระกับลูกหนี้ในโครงการ (ถ้ามี) โดยเร็วตามระยะ

ข้อ 4 หากมีเหตุผลให้(ชื่อหน่วยงาน)..... เชื่อว่าลูกหนี้ในโครงการไม่ให้ความร่วมมือ
ในการเจรจาเพื่อหาข้อสรุปในการปรับโครงสร้างหนี้ตามขั้นตอนการดำเนินงาน.....(ชื่อหน่วยงาน).....

จะต้องดำเนินการแจ้งปฏิเสธการร่วมเจรจาปรับโครงสร้างหนี้กับลูกหนี้ภายใน 60 วัน นับแต่วันที่ลูกหนี้ได้ลงนามในบันทึกข้อตกลงกำหนดระยะเวลาการปรับโครงสร้างหนี้ และจะใช้สิทธิในการดำเนินคดีกับลูกหนี้รายนั้นๆ ภายใน 120 วัน นับแต่วันที่(ชื่อหน่วยงาน)..... แจ้งปฏิเสธการร่วมเจรจาปรับโครงสร้างหนี้ในกรณีที่คณะกรรมการกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรฯ ได้มีมติให้ส่วนราชการไปดำเนินปรับโครงสร้างหนี้กับเกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรแล้วหากลูกหนี้ในโครงการไม่ตกลงตามคำอนุมัติที่ได้รับแจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรฯ

ข้อ 5 กองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรฯ ตกลงที่จะไม่คิดค่าเสียหาย (เบี้ยปรับ) เนื่องจากผิดนัดการชำระหนี้ นับแต่วันที่(ชื่อหน่วยงาน)..... ได้ลงนามในบันทึกคำยินยอมเข้าสู่กระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ฉบับนี้เป็นการชั่วคราว

ข้อ 6(ชื่อหน่วยงาน)..... ตกลงว่าจะปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ในบันทึกคำยินยอมเข้าสู่กระบวนการปรับโครงสร้างหนี้โดยเคร่งครัด หากมีการปฏิบัติใดๆ ผิดไปจากบันทึกคำยินยอมเข้าสู่กระบวนการปรับโครงสร้างหนี้(ชื่อหน่วยงาน)..... ยินยอมให้กองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรฯ ใช้สิทธิบอกเลิกบันทึกคำยินยอมเข้าสู่กระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ ซึ่งหากกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรฯ ใช้สิทธิดังกล่าวนี้(ชื่อหน่วยงาน)..... ยินยอมชำระเงินต้นที่ค้างชำระรวมทั้งดอกเบี้ยที่เกิดจากการดำเนินการและค่าเสียหายตามที่กำหนดไว้ในบันทึกข้อตกลง(เดิม)..... ให้แก่กองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรฯ ทันที

ข้อ 7 บันทึกคำยินยอมเข้าสู่กระบวนการปรับโครงสร้างหนี้จะมีผลผูกพัน จนถึงวันที่ เว้นแต่ผู้ลงนามทำบันทึกคำยินยอมเข้าสู่กระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ฝ่ายจะตกลงยกเลิกก่อนกำหนดเวลา

ทั้งสองฝ่ายได้อ่านและเข้าใจข้อความในบันทึกคำยินยอมเข้าสู่กระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ในการปรับโครงสร้างหนี้ของกองทุนปรับโครงสร้างฯ นี้โดยตลอด และเห็นชอบแล้วจึงได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญบันทึกคำยินยอมเข้าสู่กระบวนการปรับโครงสร้างหนี้นี้เป็นสองฉบับ มีข้อความตรงกันทุกประการโดยกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรฯ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศกับ(ชื่อหน่วยงาน)..... ยึดถือไว้ปฏิบัติฝ่ายละหนึ่งฉบับ

(ลงนาม)

(.....)

กองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรฯ

(ลงนาม)

(.....)

.....(ชื่อหน่วยงาน).....

(ลงนาม)

(.....)

ตำแหน่ง.....

พยาน

(ลงนาม)

(.....)

ตำแหน่ง.....

พยาน

เอกสารแนบท้ายหมายเลข 1
รายละเอียดขั้นตอนการดำเนินการ

ที่	ขั้นตอนการดำเนินการ	กำหนดเวลา
1	ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่มีหนี้ค้างชำระกองทุนฯ ยื่นเสนอขอปรับโครงสร้างหนี้	ภายใน 15 วัน นับจากวันที่ได้รับแจ้งจากสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการกองทุนฯ เพื่อให้ดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้
2	หัวหน้าส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่มีหนี้ค้างชำระกองทุนฯ ลงนามในบันทึกข้อตกลงการปรับโครงสร้างหนี้	ภายใน 15 วัน นับจากวันที่ยื่นเสนอขอเข้าร่วมโครงการปรับโครงสร้างหนี้
3	ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจจัดตั้งคณะทำงานเพื่อจัดทำรายละเอียดข้อมูลลูกหนี้และเจรจาปรับโครงสร้างหนี้กับลูกหนี้โครงการ	ภายใน 15 วัน นับจากวันที่ลงนามในบันทึกข้อตกลง
4	ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจวินิจฉัยสถานภาพของโครงการ	ภายใน 15 วัน นับจากวันที่ฝ่ายเลขาธิการคณะกรรมการกองทุนฯ ได้ชี้แจงทำความเข้าใจ
5	ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจยื่นเอกสารรายละเอียดเพื่อเสนอขอปรับโครงสร้างหนี้ ตามที่ได้ดำเนินการวิเคราะห์แล้วกับกองทุนฯ	ภายในระยะเวลา 3 เดือน นับจากวันที่ทำบันทึกข้อตกลง
6	ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจยื่นเอกสารรายละเอียดเพื่อเสนอขอปรับโครงสร้างหนี้ ตามที่ได้ดำเนินการวิเคราะห์แล้วกับกองทุนฯ	ภายในระยะเวลา 4 เดือน นับจากวันที่ได้ลงนามในบันทึกข้อตกลง

คำอธิบายแบบสำรวจและจำแนกหนี้สินเกษตรกรตามโครงการส่งเสริมหรือสงเคราะห์ของรัฐ

ลำดับที่	ชัดเจนอยู่แล้ว
ชื่อโครงการ	ชัดเจนอยู่แล้ว
สถานะโครงการ	เป็นโครงการตามนโยบายรัฐ เนื่องจากใช้เงินงบประมาณรายจ่ายหรือเงินนอกงบประมาณ โดยระบุชื่อหรือแหล่งเงินทุน หรือมีมติกรม. อนุมัติเห็นชอบ หรือกำหนดเป็นนโยบายให้ดำเนินการเมื่อวันที่..... หรือมีเอกสารทางราชการอื่นๆ ที่แสดงว่าเป็นโครงการตามนโยบายรัฐ โดยระบุเลขที่หนังสือและวันที่ไว้ด้วย
เหตุผิดปกติ	เหตุผิดปกติที่เกิดขึ้นกับโครงการ เช่น น้ำท่วม ฝนแล้ง ให้ผลผลิตต่ำกว่าเป้าหมายโครงการ หรือมีปัญหาด้านเทคนิควิชาการ เป็นต้น การที่จะเติมข้อความในสดมภ์นี้ ต้องมีการสำรวจเกษตรกรในโครงการเป็นรายคน เพื่อนำมาประเมินผลสรุปเป็นเหตุที่ผิดปกติ
อยู่ในเกณฑ์การพิจารณา	สรุปความเห็นเป็นข้อๆ ว่าโครงการเป็นโครงการตามนโยบายรัฐหรือโครงการที่ไม่ประสบผลสำเร็จโดยไม่ใช้ความผิดของเกษตรกรหรือหนี้เงินกู้ตามโครงการเป็นหนี้เงินกู้ขาดอายุความแล้ว เป็นต้น
สถาบันเกษตรกร (สถาบัน)	ระบุจำนวนสถาบันที่คงเป็นหนี้ตามโครงการ
เกษตรกร (ราย)	ระบุจำนวนเกษตรกรที่คงเป็นหนี้ตามโครงการ
มาตรการขอปรับปรุงหนี้	ระบุจำนวนเงินที่ขอปรับปรุงหนี้ โดยมีหน่วยเป็นบาท
มาตรการขอจำหน่ายหนี้สูญ	ระบุจำนวนเงินที่ขอจำหน่ายหนี้สูญ โดยมีหน่วยเป็นบาท
การขอชดเชย	การขอเงินชดเชยจากรัฐบาล ให้ระบุจำนวนเงินมีหน่วยเป็นบาทกรณีไม่ขอเงินชดเชย ให้ระบุว่า “ไม่ขอเงินชดเชย”
หมายเหตุ	เพิ่มเติมข้อมูลประกอบอื่นๆ

ภาคผนวก ข

- แบบรายงานความก้าวหน้าการปรับโครงสร้างหนี้กองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรฯ
- แบบรายงานการรับ-จ่ายเงินกองทุนปรับโครงสร้างฯ

แบบรายงานความก้าวหน้าการปรับโครงสร้างหนี้กองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ

รายงานผลการดำเนินงานเพียงไตรมาสที่ 1 2 3 4 ปี 25.....

ชื่อส่วนราชการ/รัฐวิสาหกิจ.....ตามบันทึกข้อตกลงที่.....

ชื่อโครงการ..... ได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....และมติคณะกรรมการกองทุนฯ เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ..... ได้รับอนุมัติปรับโครงสร้างหนี้ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ..... ➤ ขยายเวลาการชำระหนี้.....จำนวน.....บาท ➤ ขยายเวลาการชำระหนี้จนคดีถึงที่สุด.....ราย จำนวน.....บาท 1. รายงานผลการชำระหนี้ รายงานผลการชำระหนี้ตามรายไตรมาส											ลายมือชื่อผู้รายงาน (.....) ตำแหน่ง..... วันที่.....เดือน.....พ.ศ..... โทร.....					
การชำระหนี้											ผลการดำเนินงาน ปี.....					
ปี 25...		ปี 25...		ปี 25...		ปี 25...		ปี 25...		รวม		ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4	รวม
แผน	ผล	แผน	ผล	แผน	ผล	แผน	ผล	แผน	ผล	แผน	ผล					

2. รายงานความก้าวหน้าการเร่งรัดติดตามหนี้ (กรณีส่วนราชการมีลูกหนี้)

2.1 การชำระหนี้ของลูกหนี้

มูลหนี้		การชำระหนี้								รวม	
ราย	จำนวนเงิน	ไตรมาสที่ 1		ไตรมาสที่ 2		ไตรมาสที่ 3		ไตรมาสที่ 4		ราย	จำนวนเงิน
		ราย	จำนวนเงิน	ราย	จำนวนเงิน	ราย	จำนวนเงิน	ราย	จำนวนเงิน		

2.2 รายงานการดำเนินงาน

ไตรมาส	มูลนิธิ		การชำระหนี้									
			ฟ้องร้องดำเนินคดี		พิพาทษา		สิทธิ์พัย		ยึดทรัพย์		อื่นๆ (ระบุ)	
	ราย	จำนวนเงิน	ราย	จำนวนเงิน	ราย	จำนวนเงิน	ราย	จำนวนเงิน	ราย	จำนวนเงิน	ราย	จำนวนเงิน
ไตรมาสที่ 1												
ไตรมาสที่ 2												
ไตรมาสที่ 3												
ไตรมาสที่ 4												
รวม												

คำอธิบาย

การกรอกแบบรายงานความก้าวหน้าการปรับโครงสร้างหนี้กองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรฯ

รายการ	คำอธิบาย
รายงานผลการดำเนินงานเพียงไตรมาสที่	- ให้ระบุรายงานผลตามไตรมาส
ชื่อส่วนราชการ/รัฐวิสาหกิจ	- ให้ระบุชื่อหน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการ
ตามบันทึกข้อตกลง	- ให้ระบุเลขที่บันทึกข้อตกลงตามโครงการ
ชื่อโครงการ	- ให้ระบุชื่อโครงการที่ได้รับการปรับโครงสร้างหนี้
วัน เดือน ปี ที่ได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี/มติคณะกรรมการกองทุนฯ	- ให้ระบุวัน เดือน ปี ที่คณะรัฐมนตรี/มติคณะกรรมการฯ มีมติอนุมัติโครงการ
วัน เดือน ปี ที่ได้รับอนุมัติปรับโครงสร้างหนี้ตามมติคณะรัฐมนตรี	- ให้ระบุ วัน เดือน ปี ที่คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้ปรับโครงสร้างหนี้
ขยายเวลาการชำระหนี้	- ให้ระบุระยะเวลาและจำนวนเงินที่ได้รับอนุมัติให้ขยายเวลาการชำระหนี้
ขยายเวลาการชำระหนี้จนคดีถึงที่สุด	- ให้ระบุจำนวนลูกหนี้ (ราย) และจำนวนเงินที่ได้รับอนุมัติ
ลายมือชื่อผู้รายงาน 1. รายงานผลการชำระหนี้ - การชำระหนี้ - ผลการดำเนินงาน	- ให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเป็นผู้ลงลายมือชื่อผู้รายงาน - ให้ระบุแผนการชำระหนี้ระยะเวลาที่ได้รับการขยายเวลา (รายปี) - ให้ระบุผลการชำระหนี้สะสมแต่ละไตรมาสเฉพาะของปีรายงาน - ให้รวมแผนการชำระหนี้ทั้งหมดทุกปี และรวมผลการชำระหนี้ โดยให้รวมสะสมแต่ละปี - ให้รายงานผลการชำระหนี้เป็นรายไตรมาส
2. รายงานความก้าวหน้าการเร่งรัดติดตามหนี้ 2.1 การชำระหนี้ของลูกหนี้ - มูลหนี้ - การชำระหนี้ - รวม	- ให้ระบุจำนวนลูกหนี้ค้างชำระทั้งหมด (ราย) และจำนวนเงินที่ค้างชำระทั้งหมด - ให้ระบุจำนวนลูกหนี้ (ราย) และจำนวนเงินที่ชำระหนี้เป็นรายไตรมาส - ให้ระบุจำนวนลูกหนี้ (ราย) และจำนวนเงินที่ชำระหนี้แต่ละไตรมาส

รายการ	คำอธิบาย
<p>2.2 รายงานผลการดำเนินงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - มูลนิธิ - ผลการดำเนินงาน 	<ul style="list-style-type: none"> - ให้ระบุจำนวนลูกหนี้ (ราย) และจำนวนเงินของลูกหนี้ที่ถูกฟ้องร้องดำเนินคดี (เงินต้น/ดอกเบี้ย/เบี้ยปรับ) - ให้รายงานผลการดำเนินการของลูกหนี้ที่ดำเนินคดีเป็นรายไตรมาส โดยระบุจำนวนลูกหนี้ (ราย) และจำนวนเงิน พร้อมทั้งรวมยอดทั้งหมด ทุกรายการ ทุกครั้งที่รายงาน

รายการการรับ - จ่ายเงิน

กองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ

โครงการ.....

หน่วยงาน.....

ประจำเดือน.....ปีงบประมาณ.....

รายการ	จำนวนเงิน	หมายเหตุ
รายรับ ยอดยกมา - เบิกเงินกองทุนฯ - รับชำระหนี้จากลูกหนี้เงินกู้ยืม 1) เงินต้น 2) ดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืม 3) ค่าเบี้ยปรับ - ดอกเบี้ยเงินฝาก - รายได้จากการดำเนินงาน - รายได้จากการขายสินทรัพย์ - รายได้อื่น ๆ (โปรดระบุ)		
รวมรายรับ		
รายจ่าย ยอดยกมา - เงินให้ลูกหนี้กู้ยืม - ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน - รายจ่ายในการซื้อสินทรัพย์ - การส่งคืนเงินกองทุนฯ 1) เงินต้น 2) ดอกเบี้ย 3) ค่าเบี้ยปรับ 4) ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร 5) รายได้อื่น ๆ (ถ้ามี) ● รายจ่ายอื่น ๆ (โปรดระบุ)		
รวมรายจ่าย		

ยอดคงเหลือตามบัญชีเงินฝาก		
---------------------------	--	--

คำอธิบาย

การกรอกแบบรายงานการรับ-จ่ายเงินกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรฯ

รายการ	คำอธิบาย
โครงการ	- ให้ระบุชื่อโครงการที่ได้รับการปรับโครงสร้างนี้กองทุนฯ
หน่วยงาน	- ให้ระบุชื่อหน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการ
ประจำเดือน/ปีงบประมาณ	- ให้ระบุเดือน/ปีงบประมาณที่รายงาน
ชื่องรายการ/จำนวนเงิน	- ให้ระบุจำนวนเงินของรายรับที่เกิดขึ้นในแต่ละเดือนตามรายการต่าง ๆ ดังนี้
<ul style="list-style-type: none"> ● รายรับ 	<ul style="list-style-type: none"> ● ยอดยกมา (จำนวนเงินยอดยกมาของเดือนที่แล้ว) ● เบิกเงินกองทุนฯ (จำนวนเงินที่เบิกจากกองทุนฯ เพื่อดำเนินงานตามโครงการที่ได้รับอนุมัติ) ● รับชำระหนี้จากลูกหนี้เงินกู้ยืม <ol style="list-style-type: none"> 1) เงินต้น 2) ดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืม 3) ค่าเบี้ยปรับ ● ดอกเบี้ยเงินฝาก ● รายได้จากการดำเนินงาน ● รายได้จากการขายสินทรัพย์ ● รายได้อื่น ๆ (โปรดระบุ)
<ul style="list-style-type: none"> ● รวมรายจ่าย 	- รวมจำนวนเงินของรายรับ
<ul style="list-style-type: none"> ● รายจ่าย 	- ให้ระบุจำนวนเงินของรายจ่ายที่เกิดขึ้นในแต่ละเดือนตามรายการต่าง ๆ ดังนี้
	<ul style="list-style-type: none"> ● ยอดยกมา (จำนวนเงินยอดยกมาของเดือนที่แล้ว) ● เงินให้ลูกหนี้กู้ยืม (จำนวนเงินที่ให้ลูกหนี้กู้ยืมเพื่อดำเนินงานโครงการ) ● ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ● รายจ่ายในการซื้อสินทรัพย์ ● การส่งคืนเงินกองทุนฯ

รายการ	คำอธิบาย
	1) เงินต้น 2) ดอกเบี้ย 3) ค่าเบี้ยปรับ 4) ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร 5) รายได้อื่น ๆ (ถ้ามี)
	<ul style="list-style-type: none"> ● รายการอื่น ๆ (โปรดระบุ)
	- รวมจำนวนเงินของรายการจ่าย
	- จำนวนเงินรวมรายรับ หัก รวมรายการจ่าย ซึ่ง ต้องเท่ากับเงินคนเหลือ ในบัญชีเงินฝากธนาคาร



 fta.oae@gmail.com

 www.ftaoae.com

 **02-561-4727**

 ภายในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ อ.พหลโยธิน
กรุงเทพมหานคร 10900